

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥
ਸਿੱਖ ਬੁਲੇਟਨ

The Sikh Bulletin

A Voice of Concerned Sikhs World Wide

March 2004

ਚੇਤ ਪੜ੍ਹਣ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ

editor@sikhbulletin.com

Volume 6, Number 3

Published by: Khalsa Tricentennial Foundation of N.A. Inc; Sikh Center Roseville, 201 Berkeley Ave, Roseville, CA 95678. Fax (916) 773-6784
Khalsa Tricentennial Foundation of N.A. Inc. is a religious tax exempt California Corporation.

In This Issue/ਤਤਕਰਾ

Gurdwara an Institution of Gurmat Learning.....	1
Liberate the Gurdwaras from the Clutches of Politicians.....	3
A Matter of Principle.....	4
How can we improve management of Gurdwaras?.....	8
Gurdwaras and Second Generation	9
Why Younger Generation is not following Sikh Religion.....	10
Gurdwaras in Malaysia.....	10
Caste Based Gurdwaras.....	10
UNESCO 'to take care' of Pak Gurdwaras.....	11
Rawalpindi Gurdwara.....	11
Gurdwara Halifax Nova Scotia.....	12
Summoned.....	13
Petition – French Turban Controversy.....	14
Alabama Discriminatory Driver's Lic. Policy.....	16
Book Review.....	17
No Discussion on Dasam Granth?.....	17
Editor Defies Sikh Clergy, Yet Again.....	17
Letters to the Editor	18
ਘਾਤਕ ਅਵੇਸਲਾਪਨ ਤਿਆਗੋ	18
ਵੇਦਾਂਤੀ ਨੂ ਚਿ'ਠੀ.....	19
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ਅਕਤੂਬਰ 2003.....	21
ਵੇਦਾਂਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਵਿਆਂ ਦਾ ਉਲਟਾ ਅਸਰ.....	23
ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਟਰੋਲ.....	24
ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਦਰਭ.....	25
ਕਿਛੁ ਸੁਣੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀਐ.....	27
ਸੰਪਾਦਕ ਨੂ ਪੱਤਰ.....	29
Book Page	32

Editor in Chief

Hardev Singh Shergill

Editorial Board

Avtar Singh Dhami

Gurpal Singh Khaira

Production Associates

Amrinder Singh

Sachleen Singh

The Sikh Bulletin is distributed free around the World. All you have to do is ask. We invite offers of help in distribution in other countries.

You may make copies for free distribution.

Website for SSI 3rd Annual Conference:

<http://www.tbns.net/ssi>

The views expressed by the authors are their own. Please send the feedback and inputs to:

editor@sikhbulletin.com

Our New Website: www.sikhbulletin.com

Guest Editorial

GURDWARA AN INSTITUTE OF GURMAT LEARNING

Gurpal Singh Khaira

The institution of Gurdwara evolved from its predecessor Dharamsaal, first established by Guru Nanak Dev Ji at Kartarpur where he settled with a small group of his followers to imbue them with gurmat. Unlike the places of worship of other religions which came into being as the need arose, the Sikh Gurdwara had the sanction of the founding prophets. Gurbani greatly stresses the desirability for a Sikh to participate in a true congregation (Sat Sangat). It says that the filth of mind cannot be cleansed like washing a dirty vessel. Through the door of Guru one gets the understanding of the path to obtain the purity of mind and learn the standards given to us by Lord Almighty to differentiate good from evil. We obtain the profit of Naam through the door of Guru.

Gurdwara therefore is a place of learning how to walk the spiritual path. It certainly is not a place like a temple, mosque or a church where one goes to perform certain rites and rituals under the direction of a priest. In the house of Nanak such ritualistic practices earn no merit and have no place in the life of a Sikh. Sikhi is a selfless service with humility, which the gurbani declared as essence of all virtues. Standing on our own two feet, earn our own living, being generous to the ones in need, and contemplating on God's Naam is the virtuous life the Sikhs are enjoined to live. Slandering others is the profession of self-centered fools. Gurdwara is charged with the responsibility to teach Gurmat values and continuously reinforce them. Administrative rituals based on Gurmat principles and not based on tradition are necessary for the orderly conduct of daily Gurdwara services. It creates pious atmosphere and binds devotees together in learning Sikh way of life based on Gurbani of Shri Guru Granth Sahib.

It is the human experience of all religions that priestly classes by nature acquire vested interest and mold the divine message to ensure their perpetual control. Traditions and self serving rituals are instituted and maintained with the argument that it is our age old tradition. Even though Sikh religion is the youngest of all the major world religions it has also become victim of priestly parasite in such a short time. It is pity that the

“ਸਿੱਖ”

ਸੱਚ ਰੱਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਉਪਾਸ਼ਕ, ਲੈਂਦੇ ਓਟ ਬਾਣੀ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਆਸ਼ਕ,
ਇਹ ਧਰਮੀ ਸੂਰੇ ਪਰ ਕੂੜ ਤੋਂ ਭੱਜਦੇ ਨੇ, ਨੀ ਮਾਏਂ ਸਿੱਖ ਚੰਗੇ ਲਗਦੇ ਨੇ॥

ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ “ਖਹਿਰਾ”

Sikh Gurus labored for over two hundred years to free us from the clutches of the Brahman and Mullahs and we invented Jathedars and granthis to put us under their pressing thumbs. The Sikh religion has acquired all those rituals and traditions which Shri Guru Granth Sahib specifically condemns. These anti Gurmat rituals have acquired deep emotional roots and are impossible to discard. Dress codes and diets are considered articles of faith. Controversies and fights are started to wrest control of Gurdwaras by adherents of these articles of faith so that they could propagate and impose them on others.

Some who can be described as self styled Sikh intellectuals are busy holding seminars, mostly to criticize others or to rehash traditional interpretations in the name of Sikh studies. Retired old men are normally seminar speakers giving long winded speeches to entertain themselves and amuse others and calling it a Panth seva. Punjabi University and Guru Nanak Dev University are busy bestowing honorary D. Lit. Degrees to these critics and condemners of others in the name of contribution to literature. One cannot help remembering and comparing the honorary D. Lit. Degree awarded to Professor Sahib Singh by Punjabi University for his monumental pioneering work in explaining gurbani grammar. He received this award late in life after his work had received universal acclamation from the Sikh world. **The revelation enshrined in the Guru Granth Sahib is not philosophy of Nanak.** Even though Guru Nanak and successor Gurus disavowed any claim to the authorship of Gurmat Philosophical system they preached, some well meaning but pseudo Sikh scholars persist on giving credit to Guru Nanak Dev ji by calling it Nanakian philosophy. They do not realize that religions are not based on theories and experiences of a person as they could be proved wrong in future. The Muslims considered it a great insult when western scholars started referring to Islam as Mohammedan philosophy.

The Gurdwara has ceased to play any role in the spiritual growth of the Sikhs. Normal Sunday services in Gurdwaras across the world consist of recitation of keertan by a professional ragi jatha and ardaas followed by reading of a shabad from Shi Guru Granth Sahib by ill educated granthi who is not equipped to explain the meaning of this shabad called Hukam. The conclusion of religious service with the distribution of pardaas is followed by a multi course meal, especially in the Sikh diaspora gurdwaras to feed the already fed. This sumptuous meal we call langer is accompanied by the delicious gossip in informal groups formed especially for the purpose.

Keertan is so commercialized by the roaming hoards of professional singers that it is now totally devoid of any reverence for gurbani. For the Gurdwaras it is a matter of economics to invite these commercial singers especially

the ones who have made quite a name for themselves singing non-Gurbani poems in currently popular tunes from Indian film songs. To maximize their dollar raking, these singers hop from one Gurdwara to another and people follow them to enjoy inexpensive entertainment.

Many years ago a Christian friend accompanied me to Vermont Gurdwara in Los Angeles. After a hearty langer he enquired, **“How do you teach religious and ethical values especially to children if the religious service consists of only singings hymns?”** The question has haunted me ever since. We are now wondering why our younger generation is not following Sikh religion. Recently a Sikh college student asked, after reading the translation of Benti Chaupai from the Rehras, if Gurbani says we have no enemy and no one is stranger to us, we get along with all, then why is the guru praying for God to kill all his enemies one by one? How are we to explain daily recitation of such contradicting spurious Banis to our enquiring children? **The answer is not going to come from our leaders we call Jathedars. Reciting Nitname and achieving feel good state of mind through self-hypnosis has no merit if we don't deliberate on the meaning and live by it. Contrary to Guru's instructions “Gin patt under baher gudder tay bhalay sansaar”, we are quick to call apostate those who have not taken Amrit and have shorn their hair but not those who have taken Amrit but take bribes, sell drugs and live a life of daily lies. The horrible part of this whole drama is that these very Amritdhari drug smugglers are in control of great many gurdwaras.**

What is the solution? Liberating the Gurdwaras from the clutches of these politicians and blatant thugs will not solve the problem. We did that before by freeing the Gurdwaras from the mahants and look what we got. **We the Sikhs are always concerned about getting rid of the problem and not solving it.** Others then impose solutions that become even bigger problems. **The Gurdwara act of 1925 is the classic example.**

If the Sikh community is to survive as envisioned by its Gurus it will have to foresee that without developing ways and means to impart unadulterated message of Gurbani at the grass root level it will cease to exist in the modern world. The Sikh Center Roseville, California, has now changed the Gurdwara Sunday service to include explanation and interpretation of at least one shabad from the Guru Granth Sahib. The ardaas is now made to the Akal Purkh rather than to the goddess Bhagauti. After the langer is served Sangat again assembles in the presence of Shri Guru Granth Sahib for another hour or more for Gurbani shabad Vichaar. Original Nanak shahi calendar as approved by SGPC but illegally cancelled by the then newly appointed Akal Takhat Jathedars Ranjit Singh and Giani Pura Singh has been implemented and followed since November 1999.

*All concerned Sikhs around the globe need to work together with the **Singh Sabha International** to persuade our Gurdwaras to implement reforms to make it a true institution where Sikhs can learn and ensure their children gain knowledge of gurnat and Sikh way of life. Gurdwaras must include teaching of the meaning of gurbani in understandable language in addition to recitation of keertan. They should consider Shri Guru Granth Sahib as the only source of gurnat. All other other books and sources are merely support material only if they conform to the teachings of Gurbani. Sehaj path is preferable when done by the devotees themselves. Akhand paths by professional granthis earn no merit and should be discouraged, as we discourage at Gurdwara Sahib Roseville. Akhand paths should only be performed when members of the sangat do the reading.*

Help Singh Sabha International to establish Gurnat College to train English speaking granthis who are truly indoctrinated in gurnat fundamentals.

LIBERATE THE GURDWARAS FROM THE CLUTCHES OF POLITICIANS!

Joginder Singh

A Gurdwara is not simply a 'temple' where a devotee has to perform various rites and rituals, bow to every command of the priest and make some offerings for the peace of his ancestors and for the well-being and prosperity of his family – either in the form of sacrifice or money or material for a 'yagya'. On the other hand, Gurdwara has come into being as an institution where a poor devotee can get free food, free Karah Prasad (sweet pudding), perform free, 'Anand karaj' (Sikh marriage ceremony) and hold free funeral obsequies. Besides, he can obtain assistance from the Guru's 'golak' (cash box for offerings) to which the devotees of the area or locality contribute or make offerings. The practice of offering one 'taka' (1/32 of a rupee) in the Guru's 'golak' (cash box) had been started initially, so that the money thus collected might be utilized for the good of the local 'sangat' (congregation). No ritual has been approved or sanctioned in Sikhism. Therefore, the question of doling out any money or material for worship or for the performance of any rites and rituals does not arise. One who does not have even a 'taka' (two pice) to contribute to the Guru's 'golak' need not make any contribution even after partaking of free food and 'Karah Prasad' made of desi ghee.

The Gurus, during their own times, got several 'baolis' (wells with stairs going down to the level of water) dug and founded several towns with the offerings in the Guru's golak. In this way, they taught the people how to improve the standard of living of those residing in the vicinity of the Gurdwara. After utilizing the Guru's 'golak' in this manner, it becomes very easy to preach and propagate religion. But, while they were engaged in protracted warfare with the Mughals, Sikhs had,

perforce, to take refuge in the jungles, and had to entrust the management of their Gurdwaras albeit temporarily, to the Nirmalas, Udasis and Mahants. **It was during this period that the Nirmalas, Udasis and Mahants transformed Gurdwaras into temples.** Even idols were placed in some of the historical Gurdwaras. The Guru's 'golak', instead of being put to the service of the poor and needy, came to be used for the comforts and luxuries of the priestly class. **By introducing the practice of performing Akhand Paths and offering special prayers on behalf of the devotees, the clergy started looting the people once again.**

The Gurdwara Reform Movement, no doubt ended the control of Nirmalas, Udasis and Mahants over Gurdwaras but it did not take adequate precautions to ensure that in future the management of the Gurdwaras should remain in the hands of the Sikhs, fully committed to Gurnat, who would use the Guru's 'golak' for the poor and the needy Sikhs and regard it as a poor man's fund instituted by the Guru. Unfortunately however, management of the Gurdwaras went into the hands of politicians. Initially, the politicians too, after having emerged from the Gurdwara Reform Movement itself, were able to show some good results but as soon as politicians that regarded the capture of offices for profit and power as the sole aim of their being, started dominating the Sikh scene, they caused even greater chaos and disorder than the 'Mahants' and started spending the Guru's 'golak' for their personal glory.

Gradually all ostentatious practices, as were designed to pick the poor devotee's pocket, were introduced in the Gurdwaras and Gurdwara 'golak' ceased to be utilized for preaching religion and for helping the poor and the needy. As a result, decline of Sikhism started. Living 'Gurus' and 'Sant Babas' started attracting the devotees by setting up thousands of 'deras' (seminaries) and the situation took alarming proportions when, during the previous Akali rule, Akali leaders, in order to strengthen their hold on the seats of power, started calling themselves 'secular' and their party as the Punjabi party.

They stopped talking about the Sikhs and by agreeing to give to the RSS fifty crore out of the hundred crore rupees sanctioned by the Central Govt. for the Khalsa Tercentenary celebrations, permitted it to carry on its anti-Sikh propaganda in Punjab in any manner it liked. When during 'Akali Raj' Mr. Badal, donning an 'Amritdhari' cloak, started establishing new records in carrying out anti-Gurnat activities, such as paying obeisance to idols and getting 'havans' performed, such a wave of despondency spread among Punjab's Sikh youth that 80% of them became apostate. Even then 'Amritdhari' Akali leaders remained unconcerned and indifferent and they did not think it necessary even to call a meeting to discuss the new development. On the other hand, Jathedar Gurcharan Singh

Tohra during his 25year long stint as SGPC President left no stone unturned to introduce politics into Gurdwaras, to prop up Sant-Babas and to banish Sikhism from the Gurdwaras.

Today, these very two leaders are busy fighting another 'Mahabharata' and are trying to gain control over the Gurdwara 'golak'. While Jathedar Tohra is being assisted by the Punjab govt. and its Police, Mr. Badal is being very actively helped by the BJP Govt. at the Centre and the Chautala Govt of Haryana. Both sides are themselves responsible for inviting Government's intervention. If newspaper reports are to be believed, Mr. Badal has gone a step further in seeking help from the Rashtriya Sikh Sangat (RSS) also. To conquer which country or territory is this 'Mahabharata' being fought? Politicians have turned this fight for the 'golak' into the 'Fourth battle of Panipat'. It is Sikhism, Sikh traditions and the Gurdwaras that are becoming the butt of jokes. As long as politicians continue maintaining their foothold in Gurdwara management, conditions will remain the same, with a minor difference here and there. No plan can be effective in ridding the Gurdwaras of the dirty politicians before the next gurdwara elections are held.

In the meantime, it is a matter of some satisfaction that a colleague of Mr. Badal, S. Mal Singh Ghuman and 20 other SGPC members have decided that as a first step towards depoliticisation of SGPC, this time the President's name shall not be allowed to emerge from out of Mr. Badal's 'sealed envelope', and rather a seasoned candidate will be elected as President, who will not act under the dictates of the party but will work honestly and sincerely for the proper growth and development of Sikhism. This is a good beginning and if even this can be achieved for the time being at least, every Sikh should welcome it. Those who are going to lose their stranglehold over Gurdwaras and the 'golaks' are very much upset. If the SGPC members imbued with Gurmat are able to achieve just this much at this point of time, Panth can forgive their earlier sins of omission and commission. Can the majority of the SGPC members be relied upon that instead of thinking of their political leaders' interests, they will give priority to the good of Sikhism at this point of time?

Coutesy, The Spokesman Weekly, November, 2002 Editorial.
[Elections have come and gone. Nothing has changed. ED]

A MATTER OF PRINCIPLE

Devinderjit Singh
St. Catherine's College, Oxford, UK

A few weeks ago, I happened to visit the Singh Sabha Gurdwara in Southall; it had been a number of years since I was there last. On entering the main hall, to pay homage to the Guru Granth Sahib, I was faced with a *sight which at first bewildered me and then appalled me*: to the right of the altar was a strange glass enclosure in which **five Akhand Paths** seemed to going on side-by-side; one person was reading

aloud while the others were silent, but they weren't turning over the pages at the same time. Although I had heard of such ridiculous practices at the abodes of numerous so-called saints, I certainly didn't expect to find them going on at what is arguably the most influential Gurdwara in Britain. After all, the Singh Sabha's job, perhaps more than anybody else's, is to uphold the procedures laid down, and unanimously agreed, in the *Sikh Rehat Maryada* in the mid-1930s:

"In the Sangat, there should only be one thing going on at any one time — Kirtan, or Katha, or Path."

Even more important than the mere application of the rule, of course, is the understanding of the principle that lies behind it. In this case, it's simply a matter of respect for the Guru and the Guru's Word. The idea can be seen historically by the way in which Guru Arjan always took a lower seat in the presence of the Adi Granth. As such, it is inconceivable that Guru Arjan would have given a sermon when either the Adi Granth was being read or Kirtan was being performed; or, conversely, that the Granthi would have continued to do Path, or the musicians carried on singing, when Guru Arjan spoke.

So why are simultaneous Akhand Paths, sometimes with the additional silent readings of Japji, and other weird practices, becoming commonplace when both the convention and the principles of Sikhism are clearly at odds with them? Well, there seem to be a number of different answers that explain this observation. **Firstly** there is the perennial problem of the **self-styled saints**, whom the masses like to follow mindlessly, with each introducing his own perversities. **Next** we are told that **several families** often wish to hold an Akhand Path on the **same weekend**, and that they must all be accommodated; and, **finally**, that this provides a mechanism for increasing the **revenue** of a Gurdwara. The last reason is mind-boggling: the **function of a Gurdwara is not to make money**, but to provide a place where the artificial barriers which we have constructed amongst ourselves as human beings, and between us and the Almighty, can be broken down; seen in this light, it is heart-breaking to see how far we have drifted away from the real goal. As for the overwhelming demand for Akhand Paths, why not just have one at any given time and let the interested parties share the outlay and the service? After all, this would be a step forwards in terms of following the instructions of the **Rehat Maryada**:

"Any person who asks for, or arranges, an Akhand Path should, as far as possible, ensure that the reading is done by himself, his family or friends. If, for any reason, such a person is unable to get such help in the reading, he should at least listen to as much of the reading as possible. It is wrong for people to arrange for an Akhand Path without being prepared to either read or listen to it."

Rather than accepting this sound advice, and thereby showing the Guru's Word the reverence which it deserves, we treat the reading and singing of Gurbani as if it were akin to making sacrificial offerings to the gods. We hail the umpteen hundred Akhand Paths organised by various people to celebrate the 300th anniversary of Visakhi 1699, and so on, as praiseworthy efforts, without once stopping to think who will be there to listen to them. Insult is frequently added to injury by further adopting customs that are frowned upon by Sikhism:

**"It is considered superstitious to carry out Arti with incense and ghee-lamps, to have a continual ritual flame burning, ... It is also objectionable to press the walls of sacred places, to bow before monumental platforms, to consecrate water by placing it under the Holy Guru Granth Sahib, or to introduce images in worship."
"No other book should be read while Path is going on."**

We're always seeking the easy option, like the Buddhist prayer wheels that flutter unattended in the breeze. Instead of facing up to the serious commitment required by a person wishing to partake of Amrit, we prefer to delude ourselves that using water placed in the proximity of the Guru Granth Sahib is almost as good.

How did we get into this mess, and is anyone to blame for allowing it to happen? Well, historical, cultural and individual influences notwithstanding, the major share of the responsibility has to be placed at the door of the **authorities in Amritsar**. They have failed in their duty to spread the message of the Rehat Maryada, or even live up to it themselves on occasion and invariably remain silent when confronted by malpractices initiated by those who claim the mantle of sainthood. We are frequently told to consult with the SGPC, and the like, when uncertain about the correct procedure, or the Sikh viewpoint, on any matter; otherwise we are assured of disarray, with everyone doing their own thing. As highlighted in Inderjit Singh's eloquent Editorial in the Sikh Messenger of Summer/Autumn 1998, the experience of most of us is that our enquires go unanswered and unacknowledged. I certainly remember being disappointed in this way a couple of times whilst an undergraduate at College. Although my first reaction was one of disillusionment, the damage inflicted in these young and impressionable years went far deeper: **I no longer have any respect for most people in the Sikh hierarchy, and care even less for their guidance and opinions**. Perhaps this is just the arrogance of a Cambridge man coming out in me, but I don't believe that the proclamations that are periodically hoisted by the supposed good and great in Amritsar are generally worth the paper on which they are written.

As a specific example of the above, consider the recent Hukamnama issued by the Jathedhar of the Akal Takhat,

Ranjit Singh, stating that Langar should be eaten while sitting on the ground and not on tables and chairs. Apart from the fact that there is no justification for this in terms of the Rehat Maryada, which simply states that:

"No invidious distinction is to be made between man and man, between a Sikh and a non-Sikh, between a caste-man and a so-called outcaste, when making seating arrangements or serving food in the Guru's Kitchen."

The absurd order merely indicates a lack of clear understanding that distinguishes a tradition from a principle. The former evolves within the bounds of local history, geography and sociology, while the latter is independent of time and space. If tradition is the sole reason for banning tables and chairs in the Langar hall, because it certainly can't be the principle of equality, then its flawed nature is easily seen by taking the argument to its logical extreme:

What about spoons, polystyrene plates, and so on, not to mention horses and carts versus the motor car. Such a *reductio ad absurdum* leads the wise to realise that "tradition is a good slave but a bad master". All of this is not to say that some of the practices found in Langar halls aren't in need of reform, especially since they increasingly resemble restaurants rather than the Guru's Kitchen in terms of the food served and general atmosphere, but this is best accomplished by the preachers and the Akal Takhat giving gentle reminders about the ideals of the institution; what is not required is the issuance of edicts from on high, particularly when they are ill-considered and pertain to irrelevant matters. Incidentally, at this juncture it's worth remembering an historical incident between the Emperor Akbar and Guru Amar Das: the former was so impressed by the set up of Langar that he wanted to patronise it with state funds; Guru ji declined the offer, since its acceptance would have been at odds with the spirit and notion of a shared kitchen, suggesting instead that the Emperor help the people by reducing their tax burden. Contrast this noble behaviour to uphold the principles of Langar with that of numerous Gurdwara management committees who are prepared to do almost anything for monetary gain. Let's also not forget that the Langar belongs to the Guru, or the Sangat as a whole, and never to any individual, and try to avoid any Freudian slips that might imply the contrary.

There are those who would tell us that questioning the authority of the Akal Takhat is tantamount to heresy: after all, they say, it represents the Vatican and the Supreme Court of the Sikhs. Others, like myself, are more circumspect and prefer to follow the example of William of Occam, the 13th century Franciscan monk who challenged the Popes' self-proclaimed right to infallibility; luckily, we have a powerful ally in Guru Nanak:

Everyone is susceptible to making mistakes, only the Guru and God are infallible. (Guru Granth Sahib, Siri Raga, Mahala 1, p. 61)

Anyone who knows anything about the history of the Papacy, which has been overtly corrupt through the centuries and still has a lot to answer for today, would shudder at the thought of trying to equate the position of the Akal Takhat with that of the Vatican. The Papacy is not a good model to emulate, and Guru Gobind Singh did not want us to do so; he tried to protect us from going down this dangerous road by establishing the concept of the Panj Pyaras. The collective decisions of five worthy Sikhs can be taken as representing the Guru's views, but no single individual has the authority to instruct the Sikhs at large. While this is all well known, it can benefit for a closer scrutiny. The emphasis here is on the word "worthy", a virtue which is notoriously difficult to confirm and few can honestly claim. Despite this impediment, or may be because of it, the requirement to have five Sikhs should be regarded as the laying down of a bare minimum rather than being the only permissible number. By this I mean that a decision reached after a discussion amongst as many Sikhs as possible must be far more preferable, and widely acceptable, than one that is imposed by just a select five; the latter can, of course, act as a figure-head for issuing the final communique. Indeed, this is in accordance with the Rehat Maryada which (paraphrasing) states that:

"All decisions affecting the whole community are made at Panthic meetings, which are gatherings of all Amrit-Dhari Sikhs acting together with the sense of Guru in them, or their accredited representatives; the decisions are called Gurmattas, and are conveyed to the Sangat in the form of Hukam-namas, or orders, issued from the Akal Takhat."

In fact, this is precisely the sort of process that gave rise to the Rehat Maryada: firstly, a subcommittee of 25 eminent Sikhs was set up in the early 1930s to draft recommendations for establishing a common code of practise for Sikh ceremonies and to provide a guide to the Sikh way of life; then, 50 further individuals, and 21 organisations, gave their views on the proposals before they were finally agreed unanimously in 1936. While we are now paying the price for largely ignoring the Rehat Maryada, with widespread fragmentation in the Sikh community, and the introduction of many practices which are contrary to Sikhism even in the Gurdwaras, it has generally stood the test of time well, being as appropriate today as it was over 60 years ago. Without a broad consultative procedure, we will just be deluged with badly thought out and trivial Hukam-namas from Amritsar, such as the one pertaining to tables and chairs in the Langar hall, which will do nothing but erode the authority of the Akal Takhat as it turns one Sikh against another. As for the Supreme Court label, this is mostly a wishful analogy: although the Akal Takhat can arbitrate in local disputes at Gurdwaras, where are the equivalents of the lower courts or the Court of Appeal?

I'd like to add a footnote to the discussion here, in that a potential difficulty becomes apparent if we always take the

equivalence of the Panj Pyaras to the Guru too literally. Suppose there are ten Amrit-Dhari Sikhs who are divided into two sets of Panj Pyaras; if both groups concur on an issue, as we would hope, then there is no problem. If they don't, then we are faced with a dilemma: can the Guru hold contradictory views, or should we have a hierarchy of Panj Pyaras that ranks their relative importance? I submit that neither of these alternatives is acceptable, and yet this is far from being a purely hypothetical concern: at the Sikh initiation Amrit ceremonies, some Panj Pyaras instruct the candidates to observe the discipline of vegetarianism while others do not. Such inconsistencies are not satisfactory. The solution is obvious, of course, in that we should all adhere to what was agreed in the Rehat Maryada; this simply states that we must abstain from eating Halal or Kosher meat. In other words, individuals can be vegetarian based on their own conscience, constitution or general preference, but there is no requirement for this from the point of view of Sikh ethics. Even the formal specification of Halal or Kosher, which is usually referred to as "Kutha", does not imply that we have any fundamental disagreement with the Moslems or Jews who dispatch their animals in this way; the principle is merely one of avoiding the unnecessary suffering which accompanies any slow or ritual method of slaughter.

For a long time, I was troubled by the instruction given to Amrit-Dhari Sikhs that they should have nothing to do with Masands, Dhirmalias and Ram Rias. The thought of punishing a whole family for the sins and crimes of a father, and even that for generations, did not sit well with my understanding of Sikhism. I just couldn't bring myself around to believing that the Guru would condone the penalising of anyone for the misdeeds of another. Eventually it dawned on me that my misgivings were warranted, and that it all made a lot more sense if Masands, Dhirmalias and Ram Rias were interpreted as referring to people who indulged in certain types of behaviour rather than to the descendants of a given lineage. That is to say, we should avoid individuals who twist or misrepresent Gurbani through deliberate omission or spurious addition; those who wish to usurp the Guru's position, often without regard to injury; and people who personally gain from holding a charitable or religious office, by abusing their status or by naked corruption. The last case is especially serious, being the only instance in which the Guru sanctioned capital punishment: while everything else can be forgiven, not even God can offer absolution from this sin. It seems strange, therefore, that people fight so hard to be elected on to the management committees of our Gurdwaras (often by un-Sikh means) when the potential penalty for an inadvertent slip is so severe. But alas, today the highest echelons in Amritsar are themselves not immune from Masand-like goings on. While Guru Gobind Singh lavished heart-felt praise on Masand Bhai Pheru for his honest and dedicated

work, calling him "Sachi Dhardi", he dealt in a most uncompromising way with most of his fellow missionaries. The moral of this story is that it doesn't matter whether you are president of the SGPC, Jathedhar of the Akal Takhat, a well-known preacher, or any other Gurdwara or charitable official; if your actions and deeds are like those of the Masands who fell from grace, then the consequences will be grim.

Before concluding our discussion, there is one final issue that I would like to address. It stems from a letter sent by Inderjit Singh to Ranjit Singh, at the Akal Takhat, asking about the suitability of the Anand Karaj ceremony for marriages between couples of mixed beliefs, and was published in the Sikh Messenger of Summer/Autumn 1996; it was also referred to in the Editorial of Summer/Autumn 1998. My reaction on reading the relevant contents of the aforementioned articles was one of surprise and sadness, since I could see no real reason for making this such a topic of concern. While there are some who hold the ultra-puritan view that the sanctity of an Anand Karaj is only preserved if the couple have already taken Amrit, few subscribe or adhere to it. What we usually find in practice is the opposite extreme: one or both of the partners doesn't even adopt the discipline of Kesh, doesn't refrain from the partaking of alcohol, or generally have any great interest in Sikhism *per se*; what's more, the marriage party as a whole seems to view the religious aspects of the ceremony as an inconvenience to be rushed through as quickly as possible, so that they can indulge in their own rituals, which are invariably contrary to Sikh belief, and head off for a good booze-up. In the light of these numerous shortcomings, which show deplorable disregard for the Guru, it is odd indeed that we should single out the case of mixed marriages for special treatment; I would go further and say that such cases are more worthy of an Anand Karaj than most, because at least the non-Sikh partner is prepared to respect the sentiments of the other in participating in the ceremony. But, alas, despite our continual preaching of the central Sikh principle that there are no grounds for discriminating between people on the basis of colour, caste, creed, or whatever, we somehow forget this when it comes to the question of marriage; it manages to bring out the worst in us, suggesting that we harbour deep prejudices that rear their ugly heads in these matters.

Perhaps I'm just overly sensitive to this issue because of the shameful behaviour shown to a good friend of mine who married a non-Sikh English girl, where half of his family disowned him; this was in spite of the fact that he was both devout and scholarly, and his wife no less noble or praiseworthy. Unfortunately, this sort of reprehensible attitude is all too common and casts a grave shadow on the universal outlook which the Gurus strove to instil in us. Given that Guru Arjan Dev intentionally built Harmandir Sahib with doors facing in all the four directions, to welcome

everybody, it is impossible to believe that he would have wanted anyone seeking the Guru's blessings to be turned away; that, after all, is the main purpose of Anand Karaj, with the Guru offering general spiritual advice which can be accepted without exception. So let us not be xenophobic in any matter, but always display a breadth of warmth towards the whole of humanity of which the Guru can be proud.

All religions are based on a set of principles. In the case of Sikhism, the most basic one is found at the beginning of the Guru Granth Sahib: "*Ek Onkar*" or the unwavering belief in One God. If we think very deeply, then the whole of Sikhism, be it the devoted remembrance of the Almighty, the equality of humankind, the value of honest living, the sanctity of human rights, and so on, is seen to follow from this central idea as a natural and logical consequence. Conversely, if we don't ponder the fundamentals at all, then we gently slide into a state where cultural traditions and meaningless rituals become paramount, even when they are at odds with our Faith (but done in its name), and we gradually drift further and further from our original tenets. This is precisely the problem that Guru Nanak diagnosed during his extensive travels:

Everyone is busy in imitating and surpassing others, the fools give no thought to what they're actually doing.

(Guru Granth Sahib, Siri Raga, Mahala 3, p. 28)

The antidote which he prescribed was for people to look into their hearts, and to search their souls, to find again those gems of universal truth that had long been lost. The repercussions of forgetting the basic principles were also echoed in Guru Gobind Singh's salutary warning:

As long as the Khalsa remains distinct,

I will give my all to it;

If it goes the way of the Brahmins,

I will never have any trust in it.

But how are we to ensure that we live up to distinction and purity, and avoid degeneration to the odious traits commonly adopted by the Brahmins? The answer must be to continually question what we are doing and why we are doing it. Replies based purely on tradition, history, or the instructions of individuals (no matter how holy), are not adequate; we have to justify our actions and views in terms of the underlying Sikh principles. Even Guru Nanak himself didn't expect anybody to accept his ideas at face value; he always gave reasoned arguments to back them up, often by showing that the prevalent practices were untenable on the basis of self-consistency. This message is found in abundance in *Asa di Var*, which forms a key part of the morning Sikh Service, and repeatedly reminds us that there is no room in Sikhism for blind faith.

[This article is as timely today as the first time it was Published in the *Abstracts of Sikh Studies*, April-June 1999, Khalsa Tercentenary Number. We cannot blame the authorities in Amritsar alone for the sad state of affairs Sikhi is in today. IOSS, the original publisher of this article, was designed to keep the establishment in Amritsar honest. But unfortunately, IOSS has become the part of the establishment in Amritsar. ED]

HOW CAN WE IMPROVE MANAGEMENT OF GURUDWARAS

Col. AVTAR SINGH (Retd)

The Gurudwara occupies a unique and central position in Sikhism. Hence, it is extremely important that this key institution is run and managed most efficiently and effectively to serve its designated role. We have seen continuous deterioration in its management. How can we help improve the situation?

The Gurudwara is a public funded institution. The Sangat contributes funds for its construction, maintenance and operation. The principles which normally govern the management of public funded institutions should be applied to Gurdwara management also. While discussing ways and means of bringing improvement, I will confine myself to discussing ideas, issues and systems only and not get involved in discussing personalities.

The accepted principles of management applicable to Public Funded Institutions are:

Participation
Transparency
Accountability and
Focus on Objectives

PARTICIPATION:

Active participation of the Sangat in all affairs of the Gurudwara can help completely eliminate or improve many of today's shortcomings.

I remember as a young boy, the local Gurudwara always kept 15-20 minutes each day for participation of the Sangat in the program. Any one from the Sangat could recite a shabad (kirtan), read a poem (Kavita), speak on the life of the Gurus, speak on episodes from Sikh history or explain any other issue affecting the community. This not only encouraged the youngsters to learn more about ourselves but also made the sangat feel fully involved in the daily program. The daily program and the stage was not a captive of the management.

2. Look around and you find most of the Gurdwaras today are having lawsuits pending in courts. It is a matter of great shame for all of us. I am sure the judges in this country must be laughing at us with the remarks – "What a stupid people? They come to us and want us to decide who should be the volunteers in their churches." Can there be anything more painful and distressing? Thousands of dollars of community funding is being wasted on these lawsuits. There was a saying "Grarib tha moonh, Guru the Golak" As usual we have turned it upside down. Now we have created a situation "Guru the Golak, Vakil tha moonh"

"Eternal vigilance is the price of liberty" is an old saying. It is so very relevant today. There is an urgent need to re-exert the sovereignty and supremacy of the sangat and reintroduce sangat's vigilance in our Gurdwaras management. If only the supremacy of the sangat was there requiring all cases of disagreement to be put to the sangat, discussed and decided.

The Tenth Master Guru Gobind Singh Ji trusted the Sangat. Those claiming to be his followers, do not want to do it today. The Sangat needs to reassert itself whatever be the ways of selection/election of the management team.

4. How do we stop some Ragi's and Parcharak's coming from India telling us "man-gharat stories" as Sakhis?

Unfortunately today the management's representative (stage secretary /general secretary/vice president etc) sitting in the sangat, either due to ignorance or being naïve, just sit there without making any effort to correct the situation. It therefore becomes the responsibility of the sangat to remind these management representatives about their duty and responsibility. Sangat should also interact with such ragis /parcharaks and politely correct them so they do not repeat the mistakes. It assumes that the management rep himself is knowledgeable and is listening to and understanding the program. This unfortunately is hardly the situation today.

Active participation and vigilance of the Sangat becomes important. The touch stone and yard stick in all such cases has to be the Gurshabad

FOCUS ON OBJECTIVES:

The main purpose of the Gurudwara is to impart Gurumat and provide facilities for Sadhsangh. It also is to provide knowledge of Sikh theology and Sikh history. Some of these key functions are losing their importance in today's gurdwara programs.

1. Today the program is conducted in Punjabi only with the result our younger generation is being completely left out. Look around and you will notice very few youngsters. The gurdwara programs as structured and conducted today, do not meet the needs of our young generation – born and brought up here. This anomaly needs to be addressed immediately.

I personally see no reason why we cannot have a separate program in English for our youngsters, in a side hall in the Gurudwara sahib. It will impart our youngsters the much needed knowledge about Gurmat and Gurbani and also about Sikh gurus lives and sikh history. This program could easily be facilitated and helped by two knowledgeable grown ups. The youngsters should be encouraged to run this service themselves.

In a study conducted in U.K. by Dr. Ajwani, the findings were that sixty percent of young Sikhs who said they did not attend the Gurdwara, the reason given is “we do not understand what happens there”.

2. Even the Punjabi program is over focused on Kirtan. We have three and some time even four kirtan Jathas in one evening program, each being allotted half an hour. The result is that each kirtan Jatha sings two at the most three short shabads. Most often, between themselves, they repeat the same shabads.

I remember the times when there used to be one kirtan jatha in the gurudwara who did kirtan for an hour and half. Later on it became at least 45-60 minutes for each. Now we have too much quantity but sadly little quality.

No effort is made by the Ragi to give any exposition of the shabad being sung. With the unfortunate trend of most of the Ragi's using tunes instead of the specified Ragas, even the wording is not clear and is distorted to fit the tune. The old parmpara of first shabad being sung always in the specified raga has been thrown overboard, while our management representatives just look aside.

Community Services

There was a time when the Gurudwara sahib used to support and sponsor a school, a dispensary, an orphanage, or other sikh institution etc. Community service was part of Gurudwara management responsibility. Unfortunately today this important aspect has got completely ignored. We need to bring it back.

The best way is for the gurudwara sahib to also set aside “Daswand” of the gurudwara sahib charat for community service activities. Gurudwara taking the lead will motivate many others to chip in and help the projects concerned. Two important areas which have been neglected are (a) setting up Primary schools cum day care centers near the Gurudwara and (b) stocking of Public Libraries with books on sikh religion and sikh history so others can gather more authentic information on Sikhs and their value system.

FINALLY everything revolves round active participation of the Sangat.

GURDWARAS AND SECOND GENERATION

Second generation Sikhs avoid visiting Gurdwaras even on special occasions like Gurpurabs. Sometimes parents have to allure them for visiting Gurdwara. On their refusal, even parents have to cancel their visit to the Gurdwara as they do not want to leave them alone at home. Even if they come to the Gurdwara, they wander outside the assembly hall, gossip and waste their time. I have seen some of them fighting even during Ardass as they know very little of Sikh traditions and

culture. To be frank, they are not to be blamed. Whatever we recite or say in the Gurdwaras is Greek to them. Language is the main problem for them. Consequently they hate anything uttered in a language they can't understand. Even we grown ups would feel bored if we had to attend a service in a language we do not understand.

The situation is serious and alarming. If we do not open our eyes and solve the problem, our next generations will go astray and in the next 30 years our Gurdwaras will have only a few visitors. Parents and managing committees of our Gurdwaras are to be blamed for this sad state of affairs. We do not communicate with our children in our native language. We suffer from the wrong notion that if we use Panjabi at home our children will lag behind at school. Experiments have shown that it is a false assumption. In their schools, in the streets with their friends and while watching TV, they use English and listen to a lot of English.

We should not depend much on our Sunday schools. An average student attends such a school at the most 30 hours in a year. Only Sunday schools cannot and have not made their students able to understand our Gurdwara service. Parents should bring their children regularly to such schools, volunteer to teach there, and take part in other activities which attract the youth to the Gurdwara. In their spare time, parents can relate to them religious stories to acquaint their children with their rich heritage.

Our managing committees can do a lot to attract the new generation to the Gurdwara. Most of the plans do not cost much. We can't expect our Rageses and preachers to switch to English in the near future. Need of the hour is to make our services bilingual. It requires a few English knowing volunteers. A volunteer should explain the gist of every hymn that is recited in Panjabi as well as in English. Similarly Hukamnama should be translated in both the languages. The volunteer can use books from the library. Sweet and melodious voice can produce a soothing effect on our ears, but can't retain your attention. We do not gain anything unless we fully understand what is said. How can we act upon an Order of the Day when we do not know its contents? Even announcement made in the Gurdwara should be made in both the languages. On special occasions learned speakers should be invited to deliver speeches in English. A few minutes should be set apart every Sunday for the youth when they can recite a hymn, a poem, or deliver a short speech. This practice is sure to attract some of our youth to the Gurdwara.

Associations of young boys and girls should be formed. Their services can be utilized in different fields like parking our cars properly, keeping the campus clean and serving Langer. On some Saturdays, they can be taken for outings. Their matches and debates can be arranged. Some senior member of the committee should be there to help and guide

them. Let us ponder over this problem and solve it in time lest we should repent afterwards.

Sawan Singh, USA

WHY YOUNGER GENERATION IS NOT FOLLOWING SIKH RELIGION?

The main reason why Sikh religion, is not being followed by the younger generation, outside India, is that we are not following what is written in Guru Granth Sahib. Some of the points are:

1. The younger people without long hair want equal rights in all respects. People holding the Sikh religious places are not willing to do that.

2. All sorts of rituals are being followed not only in India but also in USA and other countries that are strictly forbidden in Guru Granth Sahib.

3. Our younger generation is far more knowledgeable than we the senior people. **They watch what we do, not what we preach.** For example, fighting in Gurdwaras.

We can make these changes much easier in USA and Canada than in India especially Punjab. People who control religious places in Punjab will never let Sikhs with no long hair enter into the management. They are the judge, jury and the law makers. At present it is impossible to change their views. This is what I mean just forget about them.

NOW GOOD NEWS

There are two Gurdwaras, one in Canada (Halifax, Nova Scotia) and the other in USA (Durham, North Carolina) that have taken a big step forward.

FOR EQUALITY

1. Both these Gurdwaras are following 1925 Definition of a Sikh. That is "A Sikh is a person who believes in Guru Granth Sahib, believes in Ten Gurus and have no other religion"

2. Both these Gurdwaras have Sikhs with and without long hair and also ladies in the management.

It is really a good beginning and a very big step. May be other Gurdwaras will learn from the experiences of these Gurdwaras. It used to be same during 1960's in New York but not any more. May be it will come back.

For details of Halifax Gurdwara (CANADA) check the following web site: <http://home.istar.ca/~cye/mss.html>.

For details of Durham (USA) Gurdwara check the following web site: <http://acsagurdwara.org>

Dr. Jaspal Singh Mayell, Stamford, CT USA

GURDWARAS IN MALAYSIA

(learning-zone@yahoogroups.com)

Autar Singh, Malaysia

Gurmukh pyare jio, waheguru ji ka khalsa waheguru ji ki fateh! We live in the suburbs of Petaling Jaya, a city on the outskirts of Kuala Lumpur, the capital city of Malaysia. Our local Gurdwara is simply called "Gurdwara Sahib Petaling

Jaya". Anyone can become a member of the Gurdwara irrespective of caste, ilaaka (majha-malwa), keshdhari or non-keshdhari, Punjabi or non-punjabi, etc. Members of the management committee also reflect the general membership. Hence we have all types. Nobody asks about caste, etc when voting or appointing sewadars. This is the situation in almost all Gurdwaras in Malaysia. We have about 120 Gurdwaras in total. **There have been no fights,** police intervention, and other such incidents in our Gurdwaras as far as I remember. Our Gurdwaras recently organised a street soccer competition in which 28 Sikh teams took part. We have our own football team. The Gurdwara has also set up a hostel for Sikh girl students from outstation within the premises. It has also recently started a Punjabi school that caters for almost 500 students from 6 years to 17 years old. The school is funded by the gurdwara committee. The naujawans are given a free hand to run a satsang programme every Wednesday evening, which is very well attended. The gurdwara is now launching a unit of the Akaal Purkh Ki Fauj. This is a family based movement that caters for the holistic development of Sikh children, youths and adults. It is an international movement with branches in Malaysia, UK, India and Singapore. It was officially launched during an 8-day international camp held in Anandpur Sahib from 7th to 15th April 1999 (Khalsa Tercentenary celebrations). Incidentally this gurdwara hosts the biggest sangat in Malaysia. Programmes are held almost everyday of the week. Discussions about caste-based Gurdwaras, non-funding of vital programmes, extravaganza, fights and factions, are far removed from here. Come and live in Malaysia.

CASTE BASED GURDWARAS

(learning-zone@yahoogroups.com)

Autar Singh, Malaysia

The caste problem has almost disappeared from Malaysian Sikh society. This problem exists in new immigrant communities because of the baggage brought along from Punjab. We are now third or fourth generation Sikhs in Malaysia, and most of us are not even aware of the caste that our forefathers belonged to. The only time this comes up is during weddings. But this is also disappearing because youth now choose their own partners. Luckily the parents support them, even though the grandma may bring up the caste issue. I think the bigger problem, and which will overwhelm us, is the divisions in the sangat being created by the pseudo-Babas and their desire to set up their own deras with their own 'bol-bala' (maryada). Now we have the dying breed of SRM abiding Gurdwaras on one hand, and fast rising BABA based deras or BABADWARAS (disguised as Gurdwaras) on the other. Mind you, these babadwaras are not concerned about caste, spiritual status, etc. They are only concerned about your daswand. This is the new reality. One that we must awaken to if we wish to regain our heritage.

[We present these two brief pieces by Autar Singh as an inspiration for the diaspora Sangat. Let us not wait three or four more generations to implement reform in our Gurdwaras. By that time we may not have any Sangat left. Time to act is now. Ed.]

UNESCO 'TO TAKE CARE' OF PAK GURDWARAS

Tribune News Service Ludhiana, December 22 (2002)

The United Nations Educational Social and Cultural Organisation (UNESCO), has said it would make arrangements for the proper maintenance of Sikh gurdwaras in Pakistan and initiate steps so that the cultural identity of the Sikhs was not "deliberately and systematically suppressed by our neighbour in the course of time." This was revealed by Dr Tarlochan Singh, Vice-Chairman, National Commission for Minorities during an informal chat with The Tribune here today. He was in the city on a personal visit.

He said the commission had taken a serious note of the "systematic" attempts by successive Pakistani governments over the past 55 years to suppress the Punjabi culture and language. "I had written a letter to UNESCO saying that there were at least 150 gurdwaras in Pakistan, including the one at the birth place of the first Sikh Guru- Guru Nanak Dev. I had also mentioned that not only the condition of the gurdwaras there was deplorable, but even the Punjabi language too was being suppressed. "Its script has been changed from Gurmukhi to Persian and now nobody is allowed to deliver a speech in Punjabi in the Pakistan Parliament. It is so even when Punjabi is the predominant language spoken by the masses in that country. All radio and TV programmes are broadcast in Urdu, which has always been the language of the elite and not the common man. All this is a part of a well-chalked-out strategy to undermine the language and ethos", he pointed out.

Mr Tarlochan Singh further said the commission had also taken up the issue of the reconstruction of gurdwaras in Afghanistan where Sikh shrines had been damaged during the Taliban regime and the subsequent US attacks. The Indian Government was also in touch with the UN on this issue. The delay in the matter, he said, could be ascribed to the problem of security in Afghanistan.

Talking about the role of UNESCO in preserving cultural identities the Vice-Chairman of the commission lauded the efforts of the organisation in the case of the approximately one lakh Parsis in India. He said the commission in the near future would make efforts to bring both the communities together to maintain harmony, and good will. "The feeling of isolation should be rooted out, he said, and adding that only the religious leaders of the two communities would be invited to these meetings which would be kept free from politicians. He said the commission had called a national-level meeting of the top rung leaders of the Hindu and Muslim

communities two months ago. The agenda of the meeting was to iron out the differences, between the two major communities of the country. The participants included stalwart of both communities. The attitude of all these leaders, he said, was very positive but, painfully enough, there were some organisations with vested interests including some political parties, who opposed the move.

Another meeting would be convened in the near future and the commission would not rest till the feeling of fear and animosity was stamped out and the communities live in peace as they have been in the past, he stressed.

RAWALPINDI GURDWARA

Shah Hussain Sitara Travel - Islamabad - Pakistan

Wah Gur Ji Ka Khals Wah Guru Ji Ki Fete! Dear Sir ,Greeting From Pakistan! I am sending you some information of Gurudawara at Rawalpindi, I hope you would like it to know. Gurudwara Narankari at Rawalpindi This is historical Gurudawara is in Narankari Bazaar of Rawalpindi in fact the Narankari sect was born in this very place. Bhai Dayal Singh was the founder of this sect. Bibi Ladki, daughter of the treasurer of Deshmesh (Tenth Guru), gave him birth on 15th Vissakh Samvat 1840 (1783 AD). His father was Ram Sihai who was a resident of Peshawar. Bhai Dayal Singh went to live with his maternal uncle Mulakh Singh in Peshawar after his mother Bibi Ladki had died at the age of thirty. He was married again to Mula Devi of Bhera, and had 3 sons from her namely Darbara Singh, Bhara Singh and Ratta Singh. Dayal Singh used to recite the word "Narankar" and opposed idol worship. His companions too where Narankari assuch his followers came to be called Narankari. This Gurudwara become the center of Narankaris. Bhai Dayal Singh died on 18th Magh, Samvat 1911. The Samadh of Baba Ji is on the left side of the darbar. There is a small foyer in front of the Samadh and room adjacent to it is Manji Sahib, built in marble, where Palki (carriage) of Guru Granth Ji was kept. The Kesari (saffron) Nishan Sahib (flag) used to be hanging basic Prakashasthan is in a spacious hall facing Manji Sahib. Langar is close to it. There are many rooms to the residence of Sangats. It is a 3-storeyed building with a big courtyard. There used to be a volume of Granth Sahib in his Gurdwara written in Samvat 1842. This volume had one extra verse (Shabd) of Namdev Ji whose first line read: "Sat Sainandar Jandi hey karni dhrt jaka baito" The marriage ceremony of Bhai Bhola Singh and Bibi Nihal Kaur was solemnized in 1855 in this Gurudware with great pump and show. A Sikh by the name of Boota Singh used to perform Kirtan here. Once he started Kirtan after drinking wine and he was physically pushed out of the darbar. He went to Murree and established a new darbar. Boota Singh belongs to Attock. He died in Murree due to leprosy. Autar Singh of Peshawar, a baker by profession was his follower. The wave of fake Narankaries initiated from him. A battle between Fake

Narankaries and Guru's Sikh took place at Amritsar in Visakhi on 13th April 1978. 13 Singh died in it. Khalistan movement led by Sant Jarnayl Singh Bhindranwala emerged from the waves of this blood. This war is still going on and it is estimated that 160, 000 have already down their lives from this movement. The Indian army attacked Harmandar Sahib with tanks, guns and air force. As a result of this Prime Minister Mrs. Indira Gandhi was killed as a consequence of the attack. At present a boy's school is functioning in this Gurdwara. The building is in a dilapidated condition can become a heap of dust any moment. Gurudwara Singh Sabha at Rawalpindi This Gurdwara is located in the famous Raja Bazaar of Rawalpindi. It was the center of Akali Sikhs double storey building of Gurdwara Sahib is very big and beautiful. The rooms for pilgrims, Langarhall and Prakashasthan are very elegant. Beside of agriculture land, shope inside the city are endowed to this place. Presently a Govt High School is functioning in this place. Gurudawara Bahi Mani Singh at Rawalpindi This sacred darbar is located, in the sarrafa Bazaar of Rawalpindi. This sacred shrine, constructed memory of Bhai Mani Singh, is a double storyed building. The building is beautiful and strong. Langarkhana and residential rooms are beside the Prakashasthan. A Govt School is functioning in this building these days. Thanking you and Guru Fete!

GURDWARA, HALIFAX, NOVA SCOTIA

"There are many more gurdwaras functioning efficiently and effectively that hardly ever get in the news on account of how well they are run and managed. I have heard of the gurdwara at Halifax in Canada. Perhaps Jagpal Tiwana can speak to this and share the Halifax experience? "

Here is our story:

Our Gurdwara in Halifax, Nova Scotia, Canada is managed by the Maritime Sikh Society (MSS), founded in 1968. Gurdwara was built in 1978. Some features of our society and its services :

Gurdwara for all:

The definition of a Sikh as given in the constitution of our society is pretty liberal. It is based on the 1925 act. Anybody who believes in the teachings of ten Sikh Gurus and in Guru Granth Sahib is a Sikh and can become member of the MSS. We kept the door open for Sehajdharis, Radhaswamis, Nirankaris and Hindus who have faith in the teachings of Sikh Gurus. They have not harmed the society in any way to date. On the other hand, Society has benefited from their shardha, Langar seva and contributions to Guru ki Golak. Two Sehajdhari Sikhs, Bhai Bhim Sen Malik and Susheel Arora, have served on the executive for couple of terms. Some Hindu families regularly offer Langar seva. We have absolutely no fear of Hindu take over. Hindus do not attend general body meetings.

Executive:

Executive consists of five members ; four office bearers are elected every year, while the fifth member is ex-officio past

president. Since the beginning (1968), executive has always been elected unanimously. There has never been a contest for any position on the executive. Mostly people are quite reluctant to serve on the executive. Elections are held in a peaceful way. No turbans were ever pulled down and never was police called to the Gurdwara to restore peace and order, but heated arguments and walkouts on some occasions, yes.

Once in the very beginning (in 1970) society got split into conservatives and liberals. Conservatives started meeting separately, but once we got our gurdwara built in 1978, conservatives too came back to the main fold. After that there has never been any division.

We had some tension after the 1984 developments; community was divided into hard liners and moderates, but it was short lived. Now there are no factions or groups. There is no Jat, Bhapa, Ramgarhia issue or turbaned and non turbaned hierarchy; everyone is equal in Guru Ghar and welcome to serve on the executive. Non-turbaned are in majority and hence have served on the executives for more terms.

Role of women:

Women are encouraged to participate fully in all activities of the society. For three terms we had women as our Presidents. In 1992, when the entire elected executive consisted of women, it became a national news. In the current executive, Secretary and Treasurer are two young ladies.

Shabads are also mostly sung by women. Ardas is mostly recited by Mrs. Satpal Sodhi. Mrs. Sodhi translated and interpreted Japji Sahib pauri by pauri to our Sunday congregations in 2000 when she was the secretary. Later she put all this on a video tape and also published it in book form. This is now broadcast every Saturday on Des Pardes TV program from Vancouver.

Women teachers have also been teaching Punjabi to children on Sundays. There are more women offering for path duties at Akhandpaths. Nauven Mohalle de Shilok (my favorites) are read mostly by a couple of ladies sitting together behind GGS.

Role of young people:

Society is fully conscious of the importance of the role of young people in the affairs of the society. Children are trained to sing shabads and are taught Punjabi language. One Sunday in a year, in the Guru Nanak's birthday celebration month, university and school going children conduct the gurdwara. They control the stage, make speeches in Punjabi, recite Ardas and sing shabads. This year we were all surprised when a Canada born Sarbjeet took Vaak and did the Sukhasan ceremony. Executive members this year are quite young. They are in their thirties and forties.

Volunteer work:

All work is done by volunteers, we have no hired Granthi. Some knowledgeable people perform wedding and cremation ceremonies. President of the Society signs the marriage certificate. Speeches are made in both Punjabi and English. Twice in the year, on Guru Nanak Birthday and at Baisakhi, we invite professional ragis from Toronto or other place to sing hymns. We have chairs for old people in the main hall and in the langar hall.

Distinguished visitors

Professionals with an open and liberal outlook are running the Society. It has invited and welcomed people with divergent religious and political beliefs and philosophies to its platform. If Bhai Lakhbir Singh, nephew of Sant Jarnail Singh Bhinderwale, visits on the one hand then personnel of the Indian High Commission visit also. Over the years, the Society has been visited by such distinguished people as the celebrated Pakistani poet, Faiz Ahmed Faiz, renowned Punjabi litterateur, Sant Singh Sekhon, scholars like Dr. Hew McLeod, Dr. J S Grewal, Giani Lal Singh Gujranwalia, and Bhai Harbans Lal, Punjabi folk singer Surinder Kaur, and King of Gazzals, Mehandi Hassan, India's High Commissioner, Gurdial Singh Dhillon, and political activists such as Dr. Bhagat Singh, a former Akali cabinet minister in Punjab Government, Justice Ajit Singh Bains, Rajni Kothari, Madhukishwar, Gurbax Singh Malhi and hon. Baljit Singh Chadha member Privy Council. Often the distinguished visitor is honored with a Siropa and a reception in the evening at a local restaurant. Iqbal Mahal, the popular host of "Visions of Punjab" TV program was honored with a Community Service award this year on the Golden Jubilee Celebrations of our gurdwara.

MSS made history in " Sikh Immigration to Canada" when it gave food and support to 174 Sikh Refugees who were dropped ashore one fine morning in July 1987 in Charlesville, Nova Scotia by a Swedish ship. The society took their case to the court and all eventually got immigration. The MSS honored Rosalie Stoddard, "the peanut butter lady" who initially received and fed 174 hungry guests when they suddenly appeared in her courtyard early in the morning in 1987.

This story appeared in the Tribune of July 26,2000. <http://www.tribuneindia.com/2000/20000726/world.htm#3>

Students of Comparative religion programs visit Gurdwara every year. Students of Comparative Religion courses at the Saint Mary's University and Queen Elizabeth High School accompanied by their teachers Prof. Paul Bowlby and Mr. Ian MacDonald visit our Gurdwara to study Sikhism in practice. They are very well received. Services and ceremonies are explained to them as conducted and performed. Students could be seen busy taking notes. We also go to schools and churches to make presentations on Sikhism when opportunity comes.

Library:

Our library has books from major authors of Sikhism like Ganda Singh, Teja Singh, Khushwant Singh, Patwant Singh, Harbans Singh, Sirdar Kapur Singh, Piar Singh, J S Grewal, Hari Ram Gupta, Taran Singh, S S Kohli, M A Macauliffe, J D Cunningham, Hew McLeod, Gerald Barrier, Cole Owen, Nikki Guninder K S Duggal etc. Also we have Hemkunt Series and other books for children.

In the Reference section, we have translations of Guru Granth Sahib by Manmohan Singh, G S Talib and Gopal Singh, Mahankosh of Bhai Kahn Singh Nabha, Teeka by Sahib Singh, 4 volume Encyclopedia of Sikhism by Harbans Singh, Historical Dictionary of Sikhism by McLeod etc.

We have recorded history of Sikh settlement in this region in a book, " The Maritime Sikh Society : Origin and Growth" . It not only covers the story of Sikhs residing in this part of Canada, it also traces their origins in India or overseas along with the names of their children and parents.

<http://home.istar.ca/~cye/mss-tiwana.html>

The Society has its own web site

<http://home.istar.ca/~cye/mss.html>.

Besides information about our society and a directory of its members, it has links to many informative sites on Sikhism. All members are kept informed about all that is happening in the contemporary Sikh world through regular email service.

Weaknesses:

The society is not free from some drawbacks. People do not want to serve on the executive. It becomes a problem every year to find four volunteers for the executive. Gurdwara building, esp. the Langar hall and kitchen are not big enough for about 90 + children attending services every Sunday. Gurdwara stays closed during the week. Guru Panth da Das, Jagpal S Tiwana

<http://home.istar.ca/~cye/mss.html>

SUMMONED
(The Demands of Justice)

I.J. Singh, NY

Not that I am in danger of receiving any summons from the Akal Takht, for I haven't even attempted anything that might make me a candidate for such dubious attention or honor. But I notice that not so long ago it was Pashaura Singh and Piar Singh; a few years earlier it was Surjeet Singh Barnala, most recently it was Gurbaksh Singh Kala Afghana, and now it is Joginder Singh, who are being summoned to the Akaal Takht. I reckon Gurtej Singh now remains in imminent danger.

In this coterie Barnala is a politician, all others are scholars of Sikhism and Joginder Singh is a journalist who edits *The Spokesman*, a monthly in English and Punjabi with a fairly international readership. And these are prominent cases dating only from less than twenty years ago. There have

been more in that same time that attracted somewhat less attention.

Why such a plethora of cases? Why is the Akal Takht Jathedar exercising his muscle these days with such dubious regularity? Mind you that it is not the same Jathedar that has done all this over the past two decades; I have lost count of the Jathedars that have come and gone in that time. And then the question is how is one to respond to such summons when they arrive.

Even the Roman Catholic Church, which was known for such lopsided summons, hearings and capricious justice, has not been so busy for centuries. In these years, we seem to have outdone even the Muslims in the matters of *fatwas*. We seem to have become very thin skinned and hypersensitive.

The easiest response is that a Sikh must appear when summoned. To genuflect to such historical authority is a Sikh's duty but a Sikh also has a higher duty to his conscience: to explore the issues in the light of Sikh teaching and to protest when necessary. Highhanded justice is not justice.

I view our *takhts* as instruments of self-governance. For Sikhs they are to be the model system for internal conflict resolution that all free people need and deserve. There are several prerequisites to such a system.

Any person accused of unbecoming conduct must be able to confront and rebut the witnesses and evidence gathered against him or her. The proceedings must be open and credibly honest. The accused must be allowed to mount their own defense with their own witnesses and evidence. The accused have the right to be represented by appropriate and able counsel. Assistance must be provided to the accused if they cannot afford it. An accused is presumed innocent until the overwhelming weight of evidence finds him or her guilty beyond reasonable doubt. There is no place for a writ to be issued against a person until the deliberative process is complete and all investigative means have been exhausted. I wish to underscore that these are not merely procedural safeguards; without them we reduce a trial to the level of a farce and a kangaroo court.

The case against Gurbaksh Singh Kala Afghana seems to rest on the fact that his books may not be always written in scholarly prose or that in some places there may truly be disagreements with what he says. But these are no reasons for banning his books or excommunicating the man. Joginder Singh seems to have been one of several Sikhs like Gurtej Singh, Hardev Singh Shergill and many others who were behind the conference in Mohali that brusquely questioned the tenor and direction of the activities of the Jathedar Akaal Takht and his associates.

Certainly, Joginder Singh was not the only one to raise uncomfortable questions. Gurtej Singh too is being singled out and subjected to repercussions for his intellectual support of the Mohali meeting. If anything, events at Mohali demonstrated that many, many Sikhs from all around the world felt similarly; the proceedings reflected the pulse of the Sikhs. Certainly, articulating differences of opinion, however strongly, in a public forum is no crime, except in autocracies and tyrannies. (The ghost of Indira Gandhi beckons!)

The Mohali conference is only the tip of the iceberg. It should be viewed not as a rebellion that needs to be crushed but as a clarion call for reform of our institutions. My thoughts go to the civil rights movement in the United States in the 1960's. The laws were unjust and their administration flawed. Their reform required a grass roots movement in which leaders like Martin Luther King knowingly challenged the law and willingly suffered the consequences. It seems to me that the message of the gathering at Mohali is similar. It needs to be nurtured and heard, not ignored, trampled and destroyed.

In many of the summons for appearance at the *Akaal Takht* cited earlier we seem to be acting in a hurry. The process does not seem to have the aura or the trappings of a judiciary that should be moving more methodically, judiciously, cautiously and majestically. Justice appears to be uneven and haphazard, almost whimsical. If the *Akal Takht* is the highest court of justice for Sikhs then its Jathedar needs to remember that the highest court accepts only those few cases that have an impact on the life of the Sikh nation. And those who sit in judgment display, not arrogance, but a judicious temperament steeped in Sikh tradition, precedent, learning and law. No sensible courts peremptorily ignore the ultimate jury – the court of public opinion.

So what is one to do when summoned? I don't really know. I suppose one should accept the summons and appear but demand the procedural safeguards that I listed here. Even the accused need to know – and more importantly feel in their bones – that they are not about to be railroaded, tarred and feathered; that justice will be done, and that it will be evenhanded and tempered with mercy.

Hasty justice, like justice delayed, is no justice. We seem to be following Alice in Wonderland with its concept of “*sentence first and trial afterwards*” if at all.

“PETITION”

AGAINST: This exclusionary law will ban sikhs from wearing their distinctive Turbans in addition to baning islamic head covering, Jewish skullcaps and oversized Christian crosses in public schools and workplaces.

To: The Consulate of France, Av. Arequipa 3415 San Isidro, Lima – Perú

Cc: President of France, Members of the French Parliament, Memembers of the European Parliament, The United Nations, The leaders of all faiths, Religions and Ethnic Groups of the World, Institute French Alliance - Lima - Perú

We the undersigned urge the above mentioned to uphold the basic human rights on Freedom of Faith and Religion and Right to Education and Ethnic identity in France by not supporting any legislation which will ban the wearing of articles of Faith, Religion and Ethnic Identity in public school and regulate their wearing at the workplace. We deeply regret French President Jacques Chirac's call for legislation to ban the wearing of articles of Faith, Religion and Ethnic identity in public schools and to regulate their wearing at the workplace in France.

This exclusionary law will ban Sikhs from wearing their distinctive Turbans in addition to banning Islamic head covering, Jewish skullcaps and oversized Christian crosses in public schools and workplaces. The global community urges President Chirac to reconsider his decision as it violates fundamental human rights including the freedom of Faith, religion and Right to Ethnic identity and Education.

To illustrate, we highlight how the ban will affect the Sikh community in France. For a Sikh, wearing a Turban is not an optional but mandatory requirement of the Sikh faith. Such legislation will deny approximately 7,000 Sikhs residing in France their fundamental right to practice the Sikh faith. Sikhs have contributed valiantly to the French aspirations of "Liberty, Equality and Fraternity" during the First and Second World Wars. Turban wearing Sikh soldiers served in France in 13 cavalry and 8 infantry regiments during World War 1. The major battles during World War 1 in France in which Sikhs fought valiantly were: Ypres, La Bassée, Neuve Chapelle, Festubert, Loos, Givenchy and Domme. Their bravery and actions have been globally recognised.

"The Stasi commission, which recommended the ban, consulted all communities on this issue, except the 7,000 members of the French Sikh community, before making its recommendations", said a dismayed Gurdial Singh, a French Sikh community leader, who has lived in France for 23 years. The 7,000 Sikhs of France are law abiding citizens and our children are second generation proud French nationals", he added. "The Sikh Turban is not a hat which we can take off when we are at school or at work. It is an insult to a Sikh to ask him to take off his Turban", he said. "Our children's education is at stake here as we cannot compromise on this issue. Our children wear long unshorn hair which needs to be covered with a Turban", he added.

He said that even though some schools had in the past years objected to the wearing of the Turban, Sikh Community leaders had always successfully appealed to the discretion of the school authorities to allow wearing of Turbans. "But after the ban is imposed the school authorities will not have discretion in the matter". He said. Karmvir Singh, 19 year old

son of Gurdial Singh, experienced the brunt of this proposed law when he was rejected by 5 French universities in Oct (2003) on grounds that he wore a Turban. "They told me that they were prepared to offer me a place but only if I took off my Turban". Karmvir Singh said. Ironically, Karmvir Singh had in the past successfully helped many young Sikh school children to gain admission in school which had initially objected to the Turban.

Petition presented by Partap Singh, Lima – Perú – South America.

SINGH SABHA INTERNATIONAL (UK)
26 MOULTON AVENUE, HOUNSLOW, MIDDLESEX, TW3 4LR.
Tel.No. 07855958314

To: His Excellency Gérard Errera, Dated-26th Jan 2004
The Ambassador of France, 178 Piccadilly, London W1V 0AL

Dear Mr. Ambassador,

The recent move to ban Sikhs from wearing turban in France came as a rude shock to all the Sikhs of the world. This ban has come in no country in the world but in the modern, democratic, progressive and liberal country like France which makes it all the more difficult to understand this step.

France is not Afghanistan under the rule of the Taliban. The world community raised its voice against the Taliban who was forcing its own religious group to wear a certain dress and to support beard. It is difficulty to comprehend how French government's step is not as retrogressive as that of the Taliban. We further read in the press that there may also be a possible move to ban beards in French schools.

For the Sikhs it is a basic religious requirement to never cut hair (and that includes beard) and to keep the head covered with a turban when in public. No practising Sikh will be able to attend school if the ban is enforced. For the Sikhs, turban is a part of the self and it is considered as a disgrace to go in public without a turban. For a Sikh going in public without a turban is like venturing out without clothes. It will

be humiliating for Sikhs to be forced into a situation like that. And in no case the Sikhs will be able to comply with such a ban.

France is a signatory of the Universal Declaration of Human Rights, adopted and proclaimed by UN [General Assembly](#) on 10 December 1948. The Article 18 specifically mentions that everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion; this right includes freedom, either alone or in community with others and in public or private, to manifest his religion or belief in teaching, practice, worship and observance. Similar rights have also been mentioned in the article 9 of the European Convention on Human Rights made in Rome on 4th November 1950.

In fact, 300 years back The Sikh Guru Teg Bahadur set the tone for the International Human Rights by sacrificing his life for the right of the Hindus to keep their religious symbols even when he himself did not believe in those symbols.

France had very close relations with the Sikhs with the French generals serving in the army of the Sikh Kingdom in early 1800. French school curriculum includes the Battle of Saragarhi fought on 12 September 1897, in which Sikh soldiers fought bravely to the last man.

During the First and Second World Wars tens of thousands of Sikhs had died in France fighting in the British army. They fought for the freedom of the France and they died wearing a turban. The French government should respect the freedom of the Sikhs to wear the Turban and to keep uncut hair.

I would like to add that we have every confidence that your Government will consider the case of the Sikhs and will protect the human rights and religious freedom of everyone in France. We are living in an era when the focus is to managing the diversity effectively and to harness its positive consequences. People should not be coerced to conform to a particular codified regime.

We wonder whether having distinctive Sikh names (which is again mandatory for the Sikhs) will be also be banned for this can also reveal the identity of the a Sikh.

French school curriculum includes the Battle of Saragarhi fought on 12 September 1897 which is also one of the five stories of collective bravery published by UNESCO. France is a signatory of the Universal Declaration of Human Rights, adopted and proclaimed by UN [General Assembly resolution 217 A \(III\)](#) of 10 December 1948 which in its very sentence gives recognition to the inherent dignity and inalienable rights to all members of the human family. The Article 18 specifically mentions that everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion; this right includes freedom, either alone or in community with others and in

public or private, to manifest his religion or belief in teaching, practice, worship and observance. Similar rights have also been mentioned in the article 9 of the European Convention on Human Rights made in Rome on 4th November 1950. Yours sincerely, Avtar Singh, President

POPE SUPPORTS SIKHS ON TURBAN ISSUE

Chandigarh, January 30, 2004

The government cannot be an arbiter in any religious matter. Rather it should respect the dignity of the human person and of his inalienable rights among which his right to adhere, practise and propagate his religion is fundamental. No government should interfere with the inner core of any religion. These observations have been made by Pope John Paul in reference to laws which the French Government proposes to make to enforce secularism.

“Secularity is not secularism! It is nothing other than respect for all beliefs on the part of the state that assures the free exercise of ritual, spiritual and cultural and charitable activities by communities of believers,” says Pope in a communication to Mr Tarlochan Singh, Chairman, National Commission for Minorities, who has been in correspondence with the Vatican through Mr Monsignor Felix A. Machado, Secretary of Poncciatol Council of Inter-Religious Dialogue, over the proposed French legislation banning Sikh students from sporting turbans or other religious wear.

Various Sikh organisations have given a call for a demonstration in Paris tomorrow to convince the French government for dropping the proposed legislation. Mr Tarlochan Singh had sought intervention of the Pope in the matter.

Alabama Discriminatory Driver's License Policy Overturned

Smart collaborates with Alabama ACLU, Muslim Community

PRESS RELEASE

ACLU, Muslim and Sikh Organizations Applaud Department of Public Safety Decision to Modify Discriminatory Driver's License Photograph Policy

MONTGOMERY—Today the Department of Public Safety announced the adoption of a new policy that allows the citizens of Alabama to wear religious head coverings or head coverings resulting from illness in their driver's license photographs.

The old policy, which provided that no head coverings of any kind could be worn in a driver's license photograph, made no exception for religious garb like the head scarves (known as [hijab](#)) worn by many Muslim women, turbans worn by practitioners of the Sikh faith, and Catholic nuns who wear habits, even though none of these articles of

clothing obscure facial features. The policy violated the Religious Freedom Amendment to the Alabama Constitution, which mandates that government may only restrict religious expression when it has a compelling reason to do so, which was absent in this instance.

Insuring that the driver's license photograph is an accurate representation of the individual photographed is a legitimate goal. In this instance, that goal can be achieved without resorting to discrimination against members of any religious group. We are pleased that DPS has adopted a revised policy that complies with state and federal law and is mindful of every citizen's constitutional right to freely exercise his or her religion.

BOOK REVIEW

By

Gurpal Singh Khaira

Gurbani Chanan: Thus Says Guru Granth Sahib

By Sawan Singh

The book containing a collection of about 600 references and quotations from Guru Granth Sahib on 48 subjects with their translation in English and Punjabi was released in 2000 at the Orange County Sikh Center during celebration of martyrdom anniversary of Guru Arjan Dev Ji. **These subjects cover the day-to-day life problems of individuals and the guidance Gurbani provides for successfully crossing this vast ocean of Maya.** The response to this book was beyond all imagination. It was soon out of print and Principal Sawan Singh ji immediately got down to the work of revising this book, incorporating many suggestions he received from learned readers.

These 28 months of labor of love have now borne fruit. The new enlarged edition contains 15 new social topics with about 175 references plus addition of about 170 quotations from Gurbani to the original subjects in the first edition. All in all the book now contains 1000 references and quotations from Gurbani on 63 subjects translated in simple English and Punjabi.

This book is a must for all parents who want to teach their children Sikh spiritual and ethical values based on Gurbani of Guru Granth Sahib. All gurdwaras around the world should make its reading mandatory for their granthis.

Principal Sawan Singh is the patriarch of the famous Gogia clan of Orange County and Sacramento. He is the author of half a dozen books on Gurbani and Sikh history. He spends his own money in printing his books and all proceeds go to Sikh Center Orange County or any Gurdwara which care to distribute his books. He has recognized the contribution of the editor of this book, Dr. Hakam Singh of Los Angeles, a renowned scientist, an eminent scholar of Gurbani, a top class kirtania but above all a true Sikh. Together this

formidable team, with this book, has rendered a great service to the Sikh Panth. I pray to Waheguru for good health and long happy life to them. They are both untiring true sevadars of the Sikh Panth.

The book can be obtained from Sikh Center Orange County or by writing to Sardar Sawan Singh ji, 10561 Brier Lane, Santa Ana, CA 92705. A minimum donation of \$ 5 to the Sikh Center Orange County is required along with a 9x12 self addressed and \$1.42 stamped envelope.

NO DISCUSSION ON DASAM GRANTH?

Dear Manjit Singh jee, SGPC's General Secretary & Spokesman,
Waheguru jee ka Khalsa Waheguru jee kee Fateh

It is understood that Mukh Sevadar of Akaal Takht Sahib had issued an ordinance on 14 May 2002 that henceforth there should not be any discussion in respect of the Dasam Granth. For violation of this edict, action has been taken against **the Editor, The Spokesman.**

Why no action has been contemplated against the Editors of "Sant Sipahi" (1) **Mrs. Kiranjot Kaur and (2) Gurcharanjit Singh Lamba?** Despite above-mentioned ordinance, they have published several articles in favour of

Dasam Granth:

Issue	Page	Name
July 2002	30	Gurcharanjit Singh Lamba
August 2002	29	Tardeep Singh
September 2002	21	Amarjeet Singh Khosa
October 2002	32	Amarjeet Singh Khosa
Jan-Feb 2003	25	Gurcharanjit Singh Lamba
August 2003	17	Giani Sher Singh Nihang
September 2003	21	Dr. Amarjit Singh
October 2003	30	Dr. Harbhajan Singh
November 2003	11	Dr. Harbhajan Singh
January 2004	14	(Late) S. Kapur Singh

Another email will follow about "Patna Sahib, Hazoor Sahib" and Virsa Singh. Will you kindly check up with the President, SGPC and Mukh Sevadar, Akaal Takht Sahib and then let the diaspora Sikhs know? Thank you,

Gurmit Singh (Australia) Chit No. 106, Gurmatt Parkash (M)

EDITOR DEFIES SIKH CLERGY, YET AGAIN

Tribune News Service, Chandigarh, February 14, 2004

Adopting a tough posture against the Jathedar of Akal Takht, Giani Joginder Singh Vedanti, organisers of the World Sikh Convention said here today that the Editor of a monthly magazine, Mr Joginder Singh, would not appear before the sikh clergy to seek "pardon" in any manner. Led by Jathedar Vedanti, the Sikh clergy had declared, Mr.

Joginder Singh, "tankhaiya" on February 5. He was asked to appear before the Sikh high priests by March 10. Otherwise, he would be "excommunicated" from the Sikh community.

Claiming the support of about 100 sikh scholars, whose list was also distributed among media persons, Mr Joginder Singh said that he and his supporters did not recognise Jathedar Vedanti as Jathedar of Akal Takht because he had been appointed by the Shiromani Akali Dal (SAD) headed by Mr Parkash Singh Badal. Jathedar Vedanti and other high priests had no powers to declare any body "tankhaiya," he added. Neither the All India Gurdwara Act nor the Sikh Rehat Maryada (Sikh code of conduct) had empowered the Sikh clergy to "punish" any Sikh, he added. Mr Joginder Singh announced that those who had organised the World Sikh Convention last year would meet again on March 14 to chalk out the next course of action to oppose the sikh clergy for its various actions.

Dr Mann Singh Nirankari, who was also present at the press conference, said that to excommunicate any Sikh from the community was a Brahminical practice. It was against the principles on which Khalsa Panth was raised. " Lot of arbitrary decisions were being taken by Sikh high priests. It should not be done. There was no power with the Jathedar of Akal Takht to issue any edict", he added.

Mr Mohinder Singh Josh, who runs several sikh missionary colleges across the state, said in case Mr Joginder Singh was ex-communicated, he and his other friends would increase interaction with him. " We would defy the Jathedar Vedanti on the issue of ex-communication with all our might", he added."

LETTERS TO THE EDITOR

I would like to thank you for doing this work for the panth and congratulate you on promoting Sach da marg which has been distorted by Bipran kee reet. I would also like to congratulate you on supporting Sikh bidwan Gurbax Singh

Kala Afghana and promoting his books which in the future, will be the greatest source of information on gurmat, hopefully your magazine and Kala Afgahan's books will be sent to other students across the world as we are the future and this future has bad roots, but Kala Afghana and your magazine will go some way to stenghten our roots and spread sach da marag (Gurtmat). Pease send your magazines to the following addresses:

Keerat Singh

*

Thank you for the continued supply of the bulletin and of course for taking a lead in raising awareness of vital issues among the Sikhs in general and our leaders in particular. I have posted a cheque for \$200 US towards a small donation.

Santokh Singh Saran, Birmingham, UK

*

I have gone through The Sikh Bulletin Jan 04 from a friend and I consider the versions of very high intellectual order. This is the requirement of present time. Presently Sikhism, although the youngest and the most scientific religion, happens to be corrupted by illiterate, selfish priestly class and shameless politicians. The themes of the Bulletin ought to be brought to the notice of educated class in Punjab, which for the time being, is in self isolation. My request is, in case possible, please arrange to despatch me a copy of Dec 03 , and there after regular copy from feb 04 onwards.

Lt.Col Amar Singh Virk, Retd, Surrey B.C.

*

I have been reading your publication, the Sikh Bulletin, for the past year. I generally enjoy and sympathise with its contents, even though they go a bit over the top sometimes. For example, I do believe that Vedanti, Tora, Badal, and others of that ilk, are aptly described as modern-day Masands, being corrupt to the core, or imbeciles at best, but doubt that they are part of an organised anti-Sikh conspiracy.

I was horrified, however, to read an article by Jagdeesh Singh, of the "Sikh Commonwealth" (whatever, and wherever, that is), entitled "Nationhood not Religion!", in the February 2004 edition: I have never read such utter nonsense in my life. While a detailed rebuttal will follow at a later date, I wanted to say here that I, for one, would be too ashamed to admit to being a Sikh if Guru Nanak's sublime vision is ever reduced to an "ethnic group".

Dr. Devinderjit Singh., (St. Catherine's College, Oxford, England)

ਘਾਤਕ ਅਵੇਸਲਾਪਨ ਤਿਆਗੋ

ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ

ਸੰਪਾਦਕੀ: ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਖ ਬੁਲੇਟਿਨ ਫਰਵਰੀ ੨੦੦੪

ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਮੁਦਈ ਇਹ ਸਮਝ ਕੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਰਬ-ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਉਪਜ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜਗਤ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੁਰਮਾਨ ਏਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਫੁਰਮਾਨਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸਿੰਘਾਂ, ਪਰੋਪਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਸਵਾਰਥ ਹਿਤ ਜੀਵੇ ਜੀਵਨ ਹਨ। ਸਿੱਖੀ ਲਹਿਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਕਿਵੇਂ "ਮਾਨਸ ਤੋਂ ਦੇਵਤੇ" ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਗਵਾਹ ਪੰਜ ਸਦੀਆਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਰਿਸ਼ਮੇ ਕਥਨ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹਨ। ਨਿਹਾਇਤ ਗਿਰੇ ਹੋਏ ਇਖਲਾਕ ਵਾਲੇ, ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਰਾਜਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੁਲਾਮੀ ਹੰਢਾਉਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੁਰੋਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਓਟ ਲੈ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਜੁੱਤੀ ਦੀ ਨੋਕ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਉਤਾਂਹ ਚੁੱਕਿਆ, ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਏਸ ਸੱਚ ਦਾ ਸਾਖੀ ਹੈ।

ਜੇ ਸਿਆਸਤ ਵੱਲ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਐਸੇ ਸਨ ਜੋ ਕੱਲ੍ਹ ਲੋਕਾਂ ਦਿਆਂ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਲਦੇ, ਚਿੜੀਆਂ ਉੱਡਣ ਤੋਂ ਤ੍ਰਹਿੰਦੇ, ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਗਲਾਮੀ ਹੰਢਾਉਂਦੇ, ਖੂਨ ਵੇਖ ਕੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਲੋਕ ਰਾਤੇ-ਰਾਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਵੱਡੇ

ਸੁਰਮੇ, ਯੋਧੇ, ਪਰੋਪਕਾਰੀ ਰਾਜੇ ਹੋ ਨਿੱਬੜੇ । ਜੇ ਏਹੋ ਲੋਕ ਧਰਮ-ਪਰਾਯਣ ਸਨ ਤਾਂ ਓਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਐਸੇ ਅਜਰ ਜਰਨ ਵਾਲੇ ਮਹਾਤਮਾ ਬਣੇ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਬੰਦ-ਬੰਦ ਕਟਵਾਏ, ਖੋਪਰੀਆਂ ਲੁਹਾਈਆਂ, ਦੇਗਾਂ ਵਿੱਚ ਉਬਾਲੇ ਗਏ ਪਰ ਧਰਮ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਪਕ ਰਹੇ। ਜੇ ਇਹ ਯੋਧੇ ਬਣੇ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਜੇਤੂ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ ਦੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਅੱਖ ਪਾ ਕੇ ਓਸ ਨੂੰ “ਕਾਬਲੀ ਬਿੱਲ” ਆਖ ਕੇ ਵੰਗਾਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਏ ਅਤੇ ਓਸ ਨੂੰ ਘਬਰਾਏ ਬਿੱਲੇ ਵਾਂਗ ਭੱਜਦੇ ਨੂੰ ਸਰਹੱਦ ਟਪਾ ਕੇ ਆਏ। ਅੱਜ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਣ ਤੋਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਖੱਬੀ ਖਾਨ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਉਂਦੇ ਹਨ, 1978 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1998 ਤੱਕ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸਿੱਧੇ-ਸਾਢੇ ਭੋਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੱਚ ਦੀ ਸ਼ਾਹਦੀ ਭਰਨ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਸਿਰਲੱਖਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸ ਯਮੁਨਾ ਪਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਸਤੀਵਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲੈਣਗੇ? ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਜਿਸ ਵੀ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਵੱਲ ਵਧਦਾ ਵੇਖੋ ਓਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸਾਫ਼ ਝਲਕਾਰੇ ਮਾਰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਏਗਾ।

ਇਹ ਸਰਾਪੀ ਹਿੰਦ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਕੇ ਹਰ ਸੋਨੇ ਦੀ ਡਲੀ ਸੁਆਹ ਹੋ ਗਈ; ਏਸੇ ਹਿੰਦ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿੱਖੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਈਆਂ। ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ, ਅੱਖਰ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ, ਧਰਮ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ, ਜੁੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਨਾਈ, ਛੀਬੇ, ਝਿਉਰ, ਜੱਟ, ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਤਖਾਣ ਸਨ, ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਓਟ-ਆਸਰੇ ‘ਸਰਦਾਰ’ ਅਖਵਾਏ-- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝਿਉਰ ਝੱਜੂ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਈਸ ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਦੁਖੀ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਗੁਰੂ ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਹੋਏ।

ਅੱਜ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀ ਚਕਾਚੌਂਧ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ, ਝੂਠੀ ਮਾਇਆ ਦੇ ਮਾਰੂ ਝਲਕਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅਸਰ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣ-ਸੁਣ ਕੇ ਜੇ ਭੋਲੇ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੇਕਨਾਮੀ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਥ (ਗਾਡੀ ਰਾਹ) ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪੁਸ਼ਤਾਂ ਨੇ ਤੁਰ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਸਭ ਲਾਹਣਤਾਂ ਤੋਂ ਨਜ਼ਾਤ ਪਾਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਹ ਮੁੜ ਓਸੇ ਜਿੱਲ੍ਹਣ ਵਿੱਚ ਫਸਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪਤ ਬਚਾ ਕੇ ਕਦੇ ਕੁਈ ਨਹੀਂ ਉਭਰਿਆ। ਅਨੇਕਾਂ ਅਨਮੋਲ ਜਿੰਦਾਂ, ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਧਰਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸਰੀਆਂ ਸੋਨੇ ਵਰਗੀਆਂ ਦੇਹਾਂ ਓਸ ਦਲ-ਦਲ ਵਿੱਚ ਗਰਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਣਾ ਸਹਿਲ ਹੈ ਪਰ ਮੁੜ ਉੱਠ ਸਕਣਾ ਅਸੰਭਵ।

ਇਹ ਕੁਈ ਗ਼ੈਰ ਨਹੀਂ, ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ, ਬੱਚੇ-ਬੱਚੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ ਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਹਾਰ ਸਮਝ ਕੇ ਗਲ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਬੇਹੱਦ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹਜ਼ੂਰ ਦਾ ਤੱਤੀਆਂ ਤਵੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬੈਠਣਾ ਅਜਾਂਈ ਜਾਵੇ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿਆਰੇ-ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਚਾਨਣ-ਮੁਨਾਰੇ ਨਾ ਰਹਿਣ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੁਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਗਲੀਂ ਗੁਲਾਮੀਆਂ ਦੇ ਦੂਹਰੇ-ਦੂਹਰੇ, ਚੌਹਰੇ-ਚੌਹਰੇ ਤੌਕ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ? ਜੁਆਬ ਹੋਵੇਗਾ: ਨਹੀਂ!

ਏਸ ਜੁਆਬ ਨੂੰ ਸਾਰਥਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਾਡੀ ਅੱਜ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਕ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਜਮਾਤ ਸਿਰਜਣ ਦੀ। ਏਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਕੇਵਲ ਅਤੇ ਨਿਰੋਲ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਸਲ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦੇ ਮੁਦੱਈਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਤਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਵੇ। ਅੱਜ ਤਾਂ ਹਾਲਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਚੇਲੇ-ਬਾਲਕੇ ਹਨ; ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਖ ਮਾਤਰ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਵਾਲੇ ਚਾਪਲੂਸਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਟੋਲੇ ਹਨ; ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਿੱਖੀ ਉੱਤੇ ਮਲਾਈ ਲਾਹ ਕੇ ਖਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾੜਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾੜਾਂ ਹਰਲ-ਹਰਲ ਕਰਦੀਆਂ ਫਿਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਹਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਕੇਵਲ ਨਿਰੋਲ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਮੁਦਈ ਕਿਧਰੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। “ਕੁਝ ਅੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਧਨ ਦੇ ਕੁਝ ਪਹਾੜਾਂ ਵਾਲੀ ਰੰਨ ਦੇ, ਕੁਝ ਹਿੜ ਹਿਸ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਕੁਝ ਢੋਲ ਢਮੱਕਾ ਸਰਵਰ ਦਾ”। ਜੇ ਕੇਵਲ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਸਿੱਖ ਹਰ ਗਲੀ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਆਉਣ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਰਮਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਆਖਣ, “ਭਿਜਉ ਸਿਜਉ ਕੰਬਲੀ, ਅਲਹ ਵਰਸਉ ਮੇਹੁ॥ ਜਾਇ ਮਿਲਾ ਤਿਨਾ ਸਜਣਾ ਤੁਟਉ ਨਾਹੀ ਨੇਹੁ॥” (ਪੰ. 1379) ਤਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਪਏ ਜਾਣੀਏਂ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅਜੇਹੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ-ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਡਿੱਗਿਆਂ-ਢੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਕੇ ਸਰਬ-ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਤੌਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਫੇਰ ਕਦਮ-ਕਦਮ ਉੱਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਫਾਹੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਵੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਜੱਗ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਉੱਤਮ ਵਸਤੂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਅਵੇਸਲਾਪਨ ਤਿਆਗੀਏ, ਗੁਰਮਤ ਗਾਡੀ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਤੁਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰ-ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹਰ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਬਾਨੂਣੂੰ ਬੰਨ੍ਹੀਏ ਤਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਕਦੇ ਵੀ ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੁਸ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਨ ਹੰਢਾਉਣੀ ਪਵੇ!

ਵੇਦਾਂਤੀ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ

ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੇਦਾਂਤੀ,
ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ,
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

742, Sector 8,
Chandigarh
Phone: 3091414
Dated: 05-02-2004

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੇਦਾਂਤੀ,

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਸਾਨੂੰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਨੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ ਸਪੇਕਸਮੈਨ ਦੇ ਮੁਖ ਸੰਪਾਦਕ, ਸ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 28-01-2004 ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ‘ਆਖਰੀ ਮੌਕਾ’ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ‘ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਸੰਮੇਲਨ’ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਬੰਧਕਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਮੰਨੇ-ਪ੍ਰਮੰਨੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਬੰਧੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਉਘੜਵਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪੰਥਕ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕਠੇ ਹੋ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ

ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਸਰਵ-ਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੁਕਤੇ ਆਪਜੀ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਨਿਮਨ ਹਸਤਾਖਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਨੇਕਾਂ ਪੰਥ-ਦਰਦੀਆਂ ਨੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਆਪਣਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

੧. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਾਲੇ ਚਾਰੋਂ ਸੋਮਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਥਾਂ ਵੀ, ਉੱਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਐਸਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਸਿਆਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਲੱਥਪਥ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਿਜੀ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖ ਕੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੂੰ 'ਜੱਥੇਦਾਰ' ਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਕਿ ਉਹ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਰਹੁ-ਰੀਤਾਂ ਅਤੇ ਸੋਚਣੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਧਾਰਮਕ ਮੱਸਲਿਆਂ ਉਤੇ ਨਿਰਨੇ ਦੇਣ ਜਾਂ ਆਮ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਪੰਥਕ ਬਹਿਸ਼ਕਾਰ ਕਰ ਸਕਣ ਅਥਵਾ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਸਲਿਮ ਤੌਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫਤਵੇ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਣ।
੨. ਆਪਜੀ ਨੇ 29.3.2000 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ 'ਹੁਕਮਨਾਮੇ' ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤਕ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਕਾਰਜ ਸ਼ੈਲੀ, ਅਧਿਕਾਰ (jurisdiction) ਅਤੇ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸੱਭ ਨੀਯਮ ਸੁਨਿਸਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਹਨਾਂ ਤਥਾਂ ਦੇ ਸੁਨਿਸਚਿਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤਕ ਆਪਨੂੰ, ਇਕ ਪਾਸੜ ਉਲਾਰ ਲੈ ਕੇ ਈਰਖਾ ਤੇ ਧੜੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਕਤਈ ਤੌਰ ਤੇ ਰੁਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਥਕ ਸਫ਼ਾਂ 'ਚ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਸੱਭ ਦਾ ਸਿਰ ਨਮੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਝੁਕਣ ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜੱਥੇਦਾਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸੱਜਣ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਸੁਆਰਥ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ, ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਥ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖ ਕੇ ਨਿਰਪਖਤਾ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਨੇ ਕਰੇ, ਤਾਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪਦਵੀ ਦਾ ਮਾਨ ਵਧਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਅਜੇ ਤਕ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਵਿਧਾਨ, ਗੁਰਮਤਿ, ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਅਤੇ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਉਤੇ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰਤਾ ਤੇ ਧਰਮ ਨਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਥੇ ਤਾਂ ਧੜੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਕਿੜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ, ਮੂੰਹ ਵੇਖ ਕੇ ਚਪੇੜ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਦ-ਪਦਵੀ ਦੇਖ ਕੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਕੌਮ ਦੇ ਘਾਤਕ ਪੰਥ-ਦੋਖੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਵਿਧਾਨ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੇ ਅਜੇ ਤਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਵਾਣਿਆ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਹੁਕਮਨਾਮੇ, ਫੈਸਲੇ ਆਦਿ ਕੌਮ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਬੰਧੀ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਣ।
੩. ਜਦ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਘੜਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਤੱਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਸੰਵਿਧਾਨ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਤੇ ਅੱਡਰਾ-

ਅੱਡਰਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਮੌਕਾ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇਖ ਕੇ ਘੜਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਇਕ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਮੋੜ ਅਤੇ ਅਨਉਚਿਤ ਕਪੌਲ ਕਿਰਿਆ ਹੈ।

੪. ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਨਾਮ ਦੇ ਉਘੇ ਪੰਥਕ ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੁਯੋਗ ਸੰਪਾਦਕ ਸ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਥ-ਦਰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕਰਨ, ਪੰਥ-ਵਿਰੋਧੀ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਵਿਚਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਕੁ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਅਖੌਤੀ ਧਾਰਮਿਕ ਲੀਡਰਾਂ, ਦੰਭੀ ਸਾਧਾਂ, ਡੇਰੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਪਾਜ ਖੋਲ੍ਹਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਜੋ ਨਿਰੋਈ ਤੇ ਪਾਏਦਾਰ ਸੇਧ ਦੇਣ ਦੀ ਜੋ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਮੁਖ ਰੱਖ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਸਫ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਯੋਗ ਸਤਿਕਾਰ, ਨਾਮਣਾ ਅਤੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭਰਪੂਰ ਤੌਰ ਤੇ ਸਲਾਹਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼' ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਚਾ ਹੁਣ ਵੀ ਸਿਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਉਵੇਂ ਹੀ ਬੇਬਾਕੀ ਨਾਲ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
੫. ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਵਿੱਦਤ ਹੋਵੇ ਕਿ 26 ਅਕਤੂਬਰ 2003 ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) ਵਿਖੇ ਹੋਏ 'ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਸੰਮੇਲਨ' ਨੇ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਧਾਰਮਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਲੱਗਪਗ ਦੱਸ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਥ-ਦਰਦੀਆਂ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ, ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ, ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਤੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿਚ ਇਸ ਨਿਰਨੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਗੰਦਗੀ ਨਾਲ ਲਿਬੜੇ ਅਜੋਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਅਨਾਧਿਕਾਰਤ ਗਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਈਰਖਾ ਵੱਸ ਅਤੇ ਧੜੇਬਾਜ਼ੀ ਅਧੀਨ ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਪੰਥ-ਦਰਦੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ (ਜਿਸ ਦੀ ਇਹਨਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਪੂਰਾ ਆਦਰ ਤੇ ਮਾਣ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ) 'ਤੇ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਅਨਾਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਗੰਥੀ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕੇ ਹੋਏ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਧੂਪੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਤੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਹੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਤੇ ਲਿਖਾਰੀ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੇਕਣ ਦਾ ਕਾਲਾ ਕਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਅਰੂੜ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਬਦਨਾਮ ਸਰਬਰਾਹ ਨੇ ਬਜ਼ ਬਜ਼ ਘਾਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸਿੱਖ ਐਲਾਨਣ ਦੀ ਕਾਲੀ ਕਰਤੂਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ 'ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਸੰਮੇਲਨ' ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਗਪਗ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਥ-ਦਰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਨੇ ਸ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਫ ਸਪੋਕਸਮੈਨ, ਸ. ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਆਫ ਸਿੱਖਇਜ਼ਮ) ਅਤੇ ਸ. ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿਲ, ਆਦਿਕ ਸੱਭ ਨਾਮਵਰ ਪੰਥ-ਦਰਦੀ ਆਗੂਆਂ, ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਇਹ ਰਾਏ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਬਲਕਿ ਗੁਰੂ

ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਅਨਾਧਿਕਾਰਤ ਗਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਈਰਖਾ ਵੱਸ ਗ਼ਲਤ ਅਤੇ ਸੌਂਤੀ ਸੌਚ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਤਲਬ ਕਰਨ ਜਾਂ ਛੇਕਣ ਦਾ ਕਾਲਾ ਕਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ‘ਹੁਕਮਾਂ’ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਜਣ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ।

੬. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਅਧੋਗਤੀ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਕੌਮ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜਮਾਤ ਵਲੋਂ ਲੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਮਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖ ਪਰਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਸਿਰੇ ਤਕ ਪੁਜ ਚੁਕੇ ਪਤਿਤਪੁਣੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਬੇਹੁਰਮਤੀ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸੇਵਨ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਕਰਮ-ਕਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਅਨਮਤੀ ਰਸਮਾਂ ਨੇ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਸਰੂਪ ਧੁੰਧਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਧੋਗਤੀ ਵਿਚੋਂ ਕੌਮ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਪੰਥ-ਦਰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੇਕਣ ਅਤੇ ਜ਼ਲੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਵੇਂ, ਆਪਜੀ ਦਾ ਇਸ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵੱਲ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਦਵਾਨ ਨੂੰ ਛੇਕਣ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ, ਪਰ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ‘ਗ਼ਲਤ ਹੁਕਮਾਂ’ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰ ਕੇ, ਮਹਾਨ ਪੰਥਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਮਿਟੀ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਜੇ ਛੇਕਣਾ ਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਦੱਸ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ, ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ, ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ, ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) ਵਿਖੇ 26 ਅਕਤੂਬਰ 2003 ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਉਪਰ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ-ਪਤੇ, ਫੋਟੋਆਂ ਸਾਡੇ ਪਾਸੋਂ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਸੱਭ ਨੂੰ ਛੇਕਣ ਲਈ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਿਆਹ ਕਾਲੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿੱਖਵਾ ਲੈਣ।

ਸੁਭ ਚਿੰਤਕ:

ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਰਿਟ.), ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਆਫ ਸਿੱਖਇਜ਼ਮ) ਜਸਟਿਸ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ (ਰਿਟ.), ਡਾ. ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਆਈ. ਏ. ਐਸ.(ਰਿਟ.), ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੱਗਾ (ਪ੍ਰਚਾਰਕ) ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਠਿੰਡਾ(ਪ੍ਰਚਾਰਕ), ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਕਨਵੀਨਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਖਾਲਸਾ ਪੰਚਾਇਤ) ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰਚਾਰਕ), ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਖਾਲਸਾ ਪੰਚਾਇਤ) ਡਾ. ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿਲ(ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁੰਨ), ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਾਲੀ (ਲੇਖਕ) ਡਾ ਤਿਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਪ੍ਰਚਾਰਕ), ਗਿਆਨੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਿੱਲੀ (ਮਿਸ਼ਨਰੀ) ਕੰਵਰ ਮਹਿੰਦਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਮੋਹਾਲੀ (ਪ੍ਰਚਾਰਕ) ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮੋਹਾਲੀ, (ਮਿਸ਼ਨਰੀ), ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ (ਐਡਵੋਕੇਟ) ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਹਾਲੀ(ਐਡਵੋਕੇਟ), ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ (ਸੰਸਥਾਪਕ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ) ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ (ਰਿਟ. ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ), ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ (ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਸ਼ਨ ਇੰਦੌਰ)

ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ, ਦਿੱਲੀ) ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਬਲਪੁਰ (ਪ੍ਰਚਾਰਕ), ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ (ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਸ਼ਨ, ਭੋਪਾਲ)

ਵੇਦਾਂਤੀ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ

ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ।

ਨਿਮਰਤਾ ਸਾਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਆਪ ਜੀ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਪੱਤਰ (ਹੁਕਮਨਾਮੇ) ਵੀ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਵਲੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਦਿਤੇ ਜਵਾਬ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। (ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ) ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਰੇ ਵੀ ਸਾਰੀ ਤਸਵੀਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੀ ਹੈ! ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ, ਜਿਹੜੀ ਡਾਂਗ ਬੁਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੁਕੀ ਫਿਰਦੇ ਹੋ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੀੜੀ ਬੱਲੇ ਫੇਰਨ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕਰੋ ਜੀ।

ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਹਿੰਦੂ ਲਾਲਾ ਪਰਕਾਸ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ

ਪਛਾਣੋ ਇਹ ਦਾੜੀ ਵਾਲਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੌਣ ਹੈ, ਪਤੋ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਅਤੇ ਕਰੋ ਆਪਣੇ ਅੰਨ-ਦਾਤਿਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ, ਅਤੇ ਦਿਉ ਪੰਥ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵਿਕੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਹੁਣੇਈਆਂ ਭੁਲਾ ਲਈ ਖਿਮਾ ਕਰਨਾ ਜੀ, ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੈਕਰੇਮੈਂਟੋ [ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਜੀ ਹਵਨ ਮਨਮਰਜੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਖੰਡਪਾਠ ਅਕਾਲਤਖਤ ਤੋਂ ਸਜਾ ਮਿਲਣ ਤੇ। ਸੰਪਾਦਕ]

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ਅਕਤੂਬਰ ੨੦੦੩

ਸਰਦਾਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਇੰਚਾਰਜ ਪਬਲੀਸਿਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਸ ਨੂੰ ਅਕਤੂਬਰ ੨੦੦੩ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ਮਿਲਿਆ, ਉਸ ਵਿਚ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਲੇਖ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਰਵਉਚਤਾ ਤੇ ਮਨਮਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ, ਮਰਿਆਦਾ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਕੋਝੇ ਹਮਲੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਪੜਿਆ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬਣਾਓਣ ਦਾ

ਜੇ ਕੋਝਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਨਿੰਦਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਕਰਤਵ ਵੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੇ। ਬੜੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਨਾਲ ਲਿਖਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਅਸੀਮਤ ਸਾਧਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਰਾਂ ਵੀ ਖਰੀਦ ਲਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਖੌਤੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਯਤਨ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਮਿਤ ਨੂੰ ਮਨਮੱਤ ਅਤੇ ਮਨਮੱਤ ਨੂੰ ਗੁਰਮਿਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਭਗਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਇਹ ਮਹਾਨ ਸੰਸਥਾ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਬਕ ਨਿਭਾ ਸਕੇ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਵਾਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾਅਫਗਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਥੇ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ, ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ, ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਅਖੌਤੀ ਛੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਣ ਵੀ ਹੈ? ਹੋਰ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਣ ਕਾਰਣ ਸੀ ਕਿ ਕਾਲਾਅਫਗਾਨਾਂ ਜੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ “ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਤੇ ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੬” ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਾਦਿਤ ਪੁਸਤਕ “ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੬” ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਸੀ ਛਪਣ ਵਾਸਤੇ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਹੀਲੇ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਰਮਿਤ ਸਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪਤਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਨਾ ਲਗ ਜਾਵੇ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਘੋਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਕਲਮ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਕੀਰਨੇ ਪਾਏ? ਆਓ ਜਰਾ ਕੁ ਝਾਤ ਮਾਰ ਲਈਏ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨੇ ਕਿਥੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਗੁਰਮਤੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕੀਤਾ?

੧). ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਸਾਧ ਧਨਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹੀ ਗਰੀਬ ਸੇਵਕ ਦੀ ਧੀ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਕੇਸ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਮਿਲਿਆ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਭੁਲਿਆ ਨਹੀਂ। ਬੜੇ ਖਜਲ ਖੁਆਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕਚਿਹਰੀ ਪਾਸੋਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲਿਆ। ਕਿਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ?

੨). ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਨਵੰਬਰ ੨੦੦੨ ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਫੋਰੀ ਸਮੇਂ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦ ਭਾਵ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬਚਨਾਂ ਤੋਂ ਖਿਸਕ ਗਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੁਰ ਨਾਲ ਸੁਰ ਮਿਲਾ ਦਿਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਲੀ ਦਾ ਬਕਰਾ ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਇਸ ਤਰਾਂ ਗੁਰਮਤੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਕੇ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਰਹੁਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਗਿਆ।

੩) ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਵੀ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਸੰਮੂਹ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ ਪਰ ਆਪ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਡੋਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਪੰਥਕ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੪) ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਨਾਮੀ ਕੱਟੜ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਖੌਤੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲਾ ਸ਼ੇਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖ਼ਾਹ ਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਬੜੀ ਵਡੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਸ਼ੰਕੇ ਪੰਥ ਦਰਦੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੋਮਾਣਾ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਖੇ ਪੰਥਕ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸ਼੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਪਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਹ ਵੀ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਤਖ਼ਤ ਸ਼੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ

ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ ਅਖੌਤੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਕਹਿ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਵਿਗਾੜ ਲਿਆ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਨੇ?

ਪ) ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭੁਲ ਭੁਲੇਖੇ ਜੇ ਕੋਈ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਮਝ ਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਛ ਲਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮੋਨ ਧਾਰਨ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਕਿ ਟਾਲ ਮਟੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੬) ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਅਖੌਤੀ ਪੰਥਕ ਆਗੂ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾਹੜਾ ਰੰਗ ਕੇ ਤੁਰਿਆ ਫਿਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਕੇਵਲ ਐਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਤਿਲਕ ਲਾ ਕੇ, ਮੁਕੱਟ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹਵਨ ਕਰੀ ਜਾਣ ਤਾਂ ਵੀ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਅਖੌਤੀ ਆਗੂ ਰਮਾਇਣ ਦੇ ਪਾਠ ਕਰਵਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂਤਰਿਕ ਸਾਧਾਂ ਜਾਂ ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਪਿਛੇ ਤੁਰਿਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਗੁਰਸਿੱਖ ਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸੁਰਖਿਅਤ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਅ ਸ਼ਰੇਆਮ ਚਣੋਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਸਾਧਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਐਸੀ ਚਣੋਤੀ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲੋਂ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਨਿਹਰੀ ਮੌਕਾ ਵੀ ਹੱਥੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੰਦੇ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦਾਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕਰਨੀ ਕਿ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਕਿਹੜੇ ਗੁਰਮਤੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ?

ਬੇਦੀ ਸਾਹਿਬ, ਕਾਲਾਅਫਗਾਨਾਂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਬਿਪ੍ਰਵਾਦ ਦਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਖੰਡਨ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਜਾਗਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲਾਲਾਂ ਸ੍ਰ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਪੋਕਸਮੈਨ, ਜਰਨੈਲ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਰੂਰ ਇੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਬਖਸ਼ਣਗੇ। ਕੁਝ ਬੁਰਫ਼ਾਗਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਈਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਹ ਲਹਿਰ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਜੋਰ ਫੜੇਗੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦਸੇਗਾ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਕੌਣ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨਮੁਖ ਕੌਣ। ਹੁਣ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਨਹੀਂ ਛੋਕ ਸਕਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਨੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੰਥਕ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪੰਥ ਨਾਲ ਛੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਬਿਪਰਨ ਦੀ ਰੀਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਸ੍ਰ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਆਫ ਸਿੱਖਿਓਲੋਜੀ ਦੀ ਪਦਵੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦਵਾਤਾ ਨਹੀਂ ਖੋਹ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਥਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਅਤੇ ਦੀਮਾਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਖੌਤੀ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਗਹਿਣੇ ਰਖ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਪੰਨਾ ੪੪ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਰ ਦਾ ਲੇਖ “ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਾਣੀ - ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਰੜਾ” ਪੜ ਕੇ ਬੜੀ ਸ਼ਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ ਕਿ ਲੇਖਕ ਨੇ

ਕਿੰਨੀ ਨੀਂਵੀਂ ਪੱਧਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਆਗੂ ਸਵੇਰੇ ਹੋਰ

ਦੁਪਿਰੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਡਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇ ਆਪਣੇ ਪੰਥ ਤੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਮੱਤ ਬਖਸ਼ੋ। ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਕੂਕਰ,
ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ,
Singh Sabha International, 26 Moulton Avenue, Hounslow, TW3 4LR, UK

ਵੇਦਾਂਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਵਿਆਂ ਦਾ ਉਲਟਾ ਅਸਰ

ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਓਨਟਾਰੀਓ ਕਨੇਡਾ। ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (ਜਿਉਣ ਵਾਲਾ)

ਟੋਰਾਂਟੋ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਨੂੰ ਤਨ-ਮਨ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ! ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਆਪਣੀ ਖਿਲੀ ਆਪ ਨਾ ਉਡਾਓ। ਜਦੋਂ ਹੀ ਅਸੀਂ “ਰੈਡੀਓ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੂੰਜ” ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਕੁਲਦੀਪ ਦੀਪਕ ਜੀ ਹਨ, ਕੋਲੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋ ਕੇ ‘ਵਿਚਾਰ ਸਭਾ’ ਦੇ ਦਫਤਰ, ਜੋ ਸਟੀਲਜ਼ ਅਤੇ ਵਿਸਟ ਡਰਾਈਵ ਦੇ ਕਾਰਨਰ ਤੇ ਹੈ, ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ 30 ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ (ਅਖਾਉਤੀ) ਜੱਥੇਦਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਨੂੰ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਰਬੱਤ ਖਲਾਸਾ ਦੇ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ, ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਛੇਕ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਨਾਂਹ ਵਿਚ ਸਿਰ ਹਲਾਉਂਦਿਆਂ ਇਹੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪੰਥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਿਰਫ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਦਾਂਤੀ ਦਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਓਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਕੱਲਾ ਛੇਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੰਥ ਵਿਚ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਦਾ ਉੱਤਰ ਕੁੱਝ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ, “ **ਜਿਸ ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਛੇਕਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਉੱਸ ਵਿਚ ਤਾਂ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਓਹ ਝੂਠਿਆਂ ਦਾ ਪੰਥ ਹੈ ਤੇ ਸੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਓਹ ਮੈਨੂੰ ਨਿਕਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ**”।

ਪੰਥਕ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਕੜੀ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਚਲਦੀ ਰਹੀ। ਫਿਰਿਆ ਮੱਕਾ ਕਲਾ ਦਿਖਾਈ, ਫਿਰਿ ਬਾਬਾ ਬਗਦਾਦ ਗਿਆ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਰੀਠਾ ਮਿਠਾ ਕੀਤਾ, ਬਾਬਰਵਾਣੀ ਫਿਰਿ ਗਈ, ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?, ਕੀ ਇਕ ਬਾਦਲ ਦੀ ਕੁਹਾੜੀ ਦਾ ਹੱਥ ਠੋਕਾ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਹੈ ਆਦਿ ਸਵਾਲਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਿਰਧ ਅਵੱਸਥਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਨੇ ਹੁਕਮਨਾਵੇਂ ਭੋਜੇ, ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰਾਂਸ ਕਰਵਾਉਣ ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਓਹ ਚਿੱਠੀ, ਜਿਹੜੀ 6 ਜੂਨ 2003 ਨੂੰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਨੂੰ ਲਿਖੀ, ਜੋ ਕਿ ਝੂਠ ਹੈ, ਸ੍ਰ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਪਰ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਯੋਗ ਬੋਲੀ ਵਰਤੀ ਹੈ, ਆਦਿ ਸੱਭ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਵੀ ਜ਼ਬਾਨੀ ਯਾਦ ਸਨ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਮੋਹ ਲਏ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ “ਰੈਡੀਓ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੂੰਜ” ਤੇ ਹਾਲੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਹੀ ਰਹੇ ਸਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬੂ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਭਸੋੜ ਵਾਲਿਆ ਦੇ ਪੋਤਾ ਜੀ ਦਾ ਫੁਨ ਆਇਆ, “ ਸਾਡੇ ਬਾਬਾ, ਬਾਬੂ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਭਸੋੜ ਵਾਲਿਆਂ, ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਕੋਈ 60 ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਛੇਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰਾਗਮਾਲਾ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੇ ਆਓ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੰਥ ਵਿਚ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ” ਇਹ ਅਣਪੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟੋਲਾ, ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ, ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ ਕਰੀ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਜੱਥੇਦਾਰ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਵਿਚ ਅੰਕਿਤ ਹੈ ਕਿ ਚਲਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਮੁਤਾਬਕ ਭੋਗ ਪਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਮਤਲਬ ਕਿ ਰਾਗਮਾਲਾ ਪੜ੍ਹਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹ ਲਓ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਸਮਝੇ ਕੌਣ? ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਹੀ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਗਮਾਲਾ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ? ਸ੍ਰ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ, “ ਗੁਰ ਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀ” ਵਿਚ ਵੀ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਇਹੀ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਗ ਕਦੀ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਦੇਹੀ ਨਹੀਂ ਧਾਰਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਨਾਹ ਹੀ ਕੋਈ ਰਾਗ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਅਖੌਤੀ ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾਂਹ ਕਦੀ ਕੋਈ ਸਵਰਗ ਵਿਚੋਂ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਕਿਸੇ ਸਵਰਗ ਨਰਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ। ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਤੇ ਰਾਗ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਰਾਗਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਰਾਗਮਾਲਾ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ।

3 ਅਗਸਤ 1973 ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ: 36672 ਵਿਚ ਸ੍ਰ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਰਾਇ ਲਿਖੀ ਸੀ ਕਿ “ ਚਰਿਤ੍ਰੇਖਯਾਨ ਜੋ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਅੰਕਿਤ ਹਨ, ਇਹ ਦਸਮੇਸ਼ ਬਾਣੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਪੁਰਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਸਾਖੀਆਂ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਹੈ”। ਜੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਹੀ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ? ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪੁਜਾਰੀ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਲਵ ਕੁਛ ਦੀ ਉਲਾਦ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣਿਆਂ ਹੁਕਮਨਾਵਿਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਬਾਬਾ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਬੀੜਾਂ ਬਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਵੇਚੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੱਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ? ਜੇ ਪਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁੱਪ ਕਿਉਂ ਵੱਟੀ ਹੋਈ ਹੈ?

ਕੁਲਦੀਪ ਦੀਪਕ ਜੀ ਨੇ ਬੜੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੋ ਘੰਟੇ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਵਾਰਤਾ ਚਲਾਈ ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਅਗਲੇ ਦੋ ਦਿੱਨ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਘਰੇ ਨੁਕਰ/ਸੱਥ ਮੀਟਿੰਗਜ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਰ ਮਿਲਣੀਆਂ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਤੇ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਨਾਲ ਖੜਨ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ 8 ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਸੈਟ ਵੀ ਵਿਕ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੇ ਵੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੁਜਾਰੀ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਨੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਾਫ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਨਾਵਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਨੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਜੁੜ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਹੋਰ ਦਲੇਰੀ ਫੜਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਅੱਧ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਵੀ ਫੂਨ ਆਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ ਜਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਸਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹੀ ਕਦੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਦੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਕਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜਿਆ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਦੋ ਨੰਬਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਇਹ ਸੱਭ ਕੁੱਝ। ਕਿਡੀ ਤ੍ਰਸਯੋਗ ਹਾਲਤ ਹੈ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ? “ਧੋਲਾ ਨਹੀਂ ਪੱਲੇ ਬਜ਼ਾਰ ਖੜੀ ਹੱਲੇ” ਦੀ ਕਹਾਵਤ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ 100% ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ “ਰੈਡੀਓ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ” ਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਹੋਸਟ ਦਿਲਬਾਗ ਚਾਵਲਾ ਜੀ ਹਨ, ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟਾਕ ਸ਼ੋਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਦੋ ਮੁੱਖ

ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਵਾਰਤਾ ਲਈ ਚੈਲਿੰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਓਹ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਹੇਤਾ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਜੀ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਵਾਰਤਾ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਰੀਕਾਰਡਿੰਗ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਹੈ, ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗੇ ਵਾਸਤੇ ਵਰੋਧ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਸਗੋਂ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਕੇ ਵਿਦਾ ਹੋਏ। ਇਹ ਦੋ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀਆਂ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਕੰਟਰੋਵਰਸੀਅਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਨਾਮ ਮੈਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਪਰਸਰਾਮ ਵਾਲਾ ਕੁਹਾੜਾ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਵਾਹੁਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪਣੇ ਮੋਢੇ ਤੇ ਹੀ ਚੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉੱਸਨੇ ਥੱਲੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਸ ਕੁਹਾੜੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਤੇ ਵਾਹੁਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ। ਸੋਈ ਵੇਦਾਂਤੀ ਜੀ ਨੇ ਕਰ ਵਖਾਇਆ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਫਾਕੜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਐਵੇਂ ਥੋੜੀਆਂ ਥੋੜੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਫਿਰ ਵੇਖੋ 'ਉਠ ਕਿਸ ਕਰਵੱਟ ਪਰ ਬੈਠਦਾ ਹੈ'। ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਹ ਕੁਹਾੜਾ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਤੇ ਵਾਹ ਕੇ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਾਲੇ ਇਹ ਨਰੈਣੂ ਆਪਣੀ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ ਪੰਥ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਰਾਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਪੱਧਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਉਦੋਂ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ। ਵੇਖੋ ਕੁਦਰਤ ਕੀ ਭੇਡ ਭੇਡਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ:

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇਰੀ ਦਾਤੀ ਰਾਜਾ ॥

ਮਾਣਸੁ ਬਪੁੜਾ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹੀ ਕਿਆ ਤਿਸ ਕਾ ਮੁਹਤਾਜਾ ਮ:5,ਪੰਨਾ 608 ॥

ਅਰਥ:—ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ! ਮੈਂ ਤੇਰੀਆਂ (ਦਿੱਤੀਆਂ) ਦਾਤਾਂ ਨਾਲ (ਹੀ) ਰੱਜ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਫਿਰਾਂ? ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੁਥਾਜੀ ਕਿਉਂ ਹੋਵੇ?

ਇਸ ਰੈਡੀਓ ਟਾਕਸ਼ੋ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਹਮਦਰਦੀਆਂ ਦੇ ਫੂਨ ਆਏ ਤੇ ਕੁੱਝ ਕਰਨ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਹਾਮੀ ਭਰੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵੀਰਾਂ ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸੇ ਸਿਆਸੀ ਗੰਦਗੀ ਨਾਲ ਲਿਬੜਿਆ ਇਹ ਜੱਥੇਦਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਸਿਆਸੀ ਗੰਦਗੀ ਨਾਲ ਲਿਬੜੇ ਅਰੂੜ ਸਿੰਘ, ਜੱਥੇਦਾਰ/ ਸਰਬਰਾਹ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉੱਸਨੇ ਬਜ ਬਜ ਘਾਟ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਸਿੱਖ ਘੋਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ 100 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੂਕ ਸੁਤੀ ਇਸ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਹੁਣ ਜਾਗਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਵਾਰਸੇ ਉਠੋ ਜਾਗੋ ਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਸਿੱਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਓ।

ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਹੋਈ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰੀਏ। ਜੇ ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਬਾਬੂ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਪੋਤਰਾ ਜੀ ਪੜਨ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਨੀਚੇ ਲਿਖੇ ਫੂਨ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ। ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਹਿਰਦ ਸਿੱਖ ਅੱਜ 'ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ' ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਹੰਸਲੋ ਤੇ ਹੋਰ ਦੁਨੀਆਂ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਜੁਟ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਵੀ ਵੀਰ ਜਾਂ ਭੈਣ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਣ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋਵੇ ਉਹ ਇਸ ਫੂਨ ਨੰਬਰ

(905) 454 4741 ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਡੀ ਮੱਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤੇ ਆਪਾਂ ਓਨਟੈਰੀਓ ਵਿਚ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਰੀਜਿਸਟਰ ਕਰਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਟਰੋਲ?

ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ, ਬੀ ਸੀ, ਕੈਨੇਡਾ

ਇਹ ਅੱਜ ਮੈਂ ਜੋ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਲਿਖਣ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ, ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖ ਜਾਂ ਤਾਂ ਧੜਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸੋਧ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਥੋੜੇ, ਨਾਂ ਮਾਤਰ ਹੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਤਾਂ ਇਹ ਲੇਖ ਸ਼ਾਇਦ ਠੀਕ ਹੀ ਰਹੇ ਪਰ ਬਾਕੀਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਮੈਂ ਜੋ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਹੱਕ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਿਰਾਜ਼ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ?

ਗੱਲ ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੋ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਮੰਨੋ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਨਾਂ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਬਾਦਲ ਦੀ ਮੁੱਠੀ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਦਲ ਦੀ ਡੋਰ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਡਵਾਨੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ। ਬਾਦਲ ਨੇ ਉਹੀ ਕੁੱਝ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲੇ ਕਹਿਣਗੇ। ਹਾਲੇ ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਬਰ ਛਪੀ ਸੀ ਕਿ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀਆਂ 13 ਦੀਆਂ 13 ਹੀ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਵਾਂਗੇ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਪਰਚੀ ਬਾਦਲ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਨਿਕਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਅਖੌਤੀ ਜਥੇਦਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲਾਹ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਖੌਤੀ ਹੁਕਮਨੇ ਜਾਰੀ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਹਵਨ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮਹੂਰਤ ਕਢਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੱਥੇ ਤਿਲਕ ਲਗਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਆਸੂ ਤੋਸ਼ ਵਰਗੇ ਕਿਸੇ ਪਖੰਡੀ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵੀ ਭੇਜਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਗੁਰਮਤਿ ਤੋਂ ਉਲਟ ਹੋਵੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਉਸ ਦੀ ਮੁੱਠੀ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠ ਤੇ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਰੌਲਾ ਪਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਚੁਟਕੀ ਵਿਚ ਹੀ ਅਖੌਤੀ ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਂ ਮੁਆਫ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਅਬਦਾਲੀ ਵਾਂਗ ਧਾੜ ਲਿਜਾ ਕੇ ਡਰਾ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਰਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚੋਂ ਜਮਾਨਤ ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਚਮਚਿਆਂ ਤੋਂ ਸਰੋਪਾ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਅਨੋਖਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਹੋਵੇ।

ਹੁਣ ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਬਾਦਲ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਮਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਬਾਦਲ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਭਗਤਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਉਚਾ ਦਰਜਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰ, ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਨਵਾਬੀਆਂ ਵਾਰ ਦਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਅੱਜ ਕੱਲ ਦੇ ਲੀਡਰ ਕੁਰਸੀ ਦੀ ਖਾਤਰ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਹੀ ਜੁਆ ਵਿਚ ਹਾਰਨ ਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਢਾਈ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਮਾਰਗ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟੌਹੜਾ ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਆਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਰਸੀ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਬੁਰਾ ਮਨਾਇਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਬੀਬੀ ਨੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਉਹ ਪੱਕਾ ਨਿਤਨੇਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਟੌਹੜਾ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਵੀ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਵੀ ਕਈਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਡਾ: ਦਿਲਗੀਰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਖਾਸ ਬੰਦਾ ਲਿਖਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਹੁਣ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਡਾਂਗ ਚੁੱਕ ਲਈ ਹੈ। ਡਾ: ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਦਲ ਨਹੀਂ ਠੀਕ ਟੌਹੜਾ ਠੀਕ ਹੈ ਉਹ ਪੰਥ ਦਾ ਦਰਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਇਹੀ ਜਵਾਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਧਾਰਮਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਕੁਰਸੀ

ਦੀ ਖਾਤਰ ਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਬਣਿਆਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਚੇਤੇ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਡਰੱਗ ਦੇ ਚਾਰਜ ਲੱਗੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਜੇਲ ਵਿਚ ਵੀ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਦਲ ਦੇ ਧੜੇ ਨਾਲ ਸੀ ਤਾਂ ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਖੁਬ ਤਵਾ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਵੇਲੇ ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਸਰੋਪਾ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਆਂ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਧੜੇ ਦਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਮੁਆਫ, ਜਿੰਨੀ ਮਰਜੀ ਡਰੱਗ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਕਰੇ। ਵਾਹ ਜੀ ਵਾਹ! ਇਹ ਹੈ ਸਾਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਜਿਸ ਨੇ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਬਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ। ਜਦੋਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਵਾਲਾ ਲੰਗਰ ਵਾਲਾ ਫਤਵਾ ਟੌਹੜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵੇਲੇ ਦਾ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਦੋਂ ਦਾ ਹੀ ਮੰਦਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਸਮਾਂ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਲਿਖਾਂਗਾ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕਰਾਂਗਾ। ਇੱਥੇ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮੁੱਖ ਦੇ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ ਉੱਜ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਤਾਂ ਕਈ ਹਨ। ਇੱਕ ਧੜੇ ਨੂੰ ਮੌਡਰੇਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਫੰਡਾਮੈਂਟਲ। ਮੌਡਰੇਟ ਉਹ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਲੰਗਰ ਟੇਬਲ ਚੇਅਰਾਂ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਛਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਵਾਲੇ ਫਤਵੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਅਤੇ ਫੰਡਾਮੈਂਟਲ ਉਹ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕੇ ਲੰਗਰ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਤੱਪਤਾਂ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਛਕਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਵੀ ਕਈ ਵਿਰਲੇ-ਵਿਰਲੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਫਤਵੇ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਧੜੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਨਾਲ ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਮੌਡਰੇਟ ਤੇ ਫੰਡਾਮੈਂਟਲ ਵਾਲੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਿ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦੰਡ, ਪਖੰਡ, ਵਹਿਮ-ਭਰਮ, ਕਰਮ-ਕਾਂਡ, ਡੋਰਾਵਾਦ ਅਤੇ ਡਰੱਗਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਸੁਰਾਬਵਾਦ, ਨਿੱਜਵਾਦ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਵਾਦ ਹੈ। ਨਿਰੋਲ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਰਦ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਬੋਝੇ ਬਹੁਤ ਕੋਈ ਪੰਥ ਦਰਦੀ ਹਨ ਵੀ, ਉਹ ਵੀ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਮੁਲਾਹਜੇ ਤੇ ਤੌਰ ਤੇ ਧੜੇਬਾਦ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤਾਂ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਦੋਹਾਂ ਧੜਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁੜਦੀ ਸੁਣੀਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਨੰਗਾ ਚਿੱਟਾ ਸੱਚ ਉਘੜ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਧੜੇ ਨੇ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਤਿਰੰਗਾ ਝੰਡਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਲਾਟ ਵਿਚ ਲਹਿਰਾ ਕੇ ਹਿੰਦ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਚਾਪਲੂਸੀ ਦਾ ਖੁੱਲ ਕੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਨਵਰੀ 26, 1950 ਨੂੰ ਹਿੰਦ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਨੂੰਨ ਹਰ ਇੱਕ ਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਿਧਾਨ ਨੇ ਇਨਸਾਫ ਦਿੱਤਾ ਹੈ? ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿਚ ਤਾਂ ਕਿਹਰ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਫਟਾ-ਫਟ ਫਾਂਸੀ ਤੇ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਹਾਲੇ ਵੀ ਦਨ-ਦਨਾਉਂਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਇਹ ਕਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ? ਕੀ ਦਿੱਲੀ, ਕਾਨਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਿਧਾਨ ਨੇ ਇਨਸਾਫ ਦਿੱਤਾ ਹੈ? ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਤਾਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਠੋਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਤੇ ਪਬੰਦੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਕਨੂੰਨ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਕੀ ਹਿੰਦ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੁਖੀ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ) ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਸ ਹੱਕ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਮੋਟਾ ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੈਂਕੜੇ ਹੀ ਮਿਸਾਲਾਂ ਹਨ। ਇਹ 26 ਜਨਵਰੀ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਲਾਟ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮਨਾਈ ਹੈ ਜੀ? ਕੀ ਤੁਹਾਡੀ ਜਮੀਰ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ? ਵੈਨਕੂਵਰ ਦਾ ਕੌਂਸਲ ਜਨਰਲ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਤਿਰੰਗੇ ਝੰਡੇ ਨੂੰ

ਪਾਰਕਿੰਗ ਲਾਟ ਵਿਚ ਲਹਿਰਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਖਮਾਂ ਤੇ ਲੁਣ ਛਿੜਕਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਦਰ-ਦਰ ਦੀਆਂ ਠੋਕਰਾਂ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ, ਜਾਣੀ ਕਿ ਦੀ ਦਸੰਬਰ 2004 ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰੋਸ ਸਟਰੀਟ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸ਼ਾਇਦ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਅਵੱਸ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਚਾਪਲੂਸਾਂ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਨਿਰਪੱਖ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਉੱਥੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦਾ ਦਰਦ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਤ ਦੀ ਆਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਗੁਰੂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਵਾਲੇ (ਲੰਗਰ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ) ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਇੱਕ ਤਾਂ ਸਰਦਾਰ ਸਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਬਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਕਰ ਉਹ ਹਾਲੇ ਵੀ ਧੜੇਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਬਣੇ।

ਜਨਵਰੀ 02, 2004 ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪਰੈੱਸ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲ 2004 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਚਾਰ 'ਸਿੱਖ ਸੰਮੇਲਨ' ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਸੱਦਾਂਗੇ। ਇਹ ਜਰੂਰ ਕਰੋ ਜੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਸੰਮੇਲਨ ਇੱਥੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਬੀ. ਸੀ. ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੀਤਾ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਚਾਪਲੂਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਆਸ ਬਿੱਲਕੁੱਲ ਨਾਂ ਰੱਖਣਾ ਜੀ। ਇਹ ਮੇਰੀ ਸਰਦਾਰ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਰਨਾਂ ਜੀ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਨਾ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਧੜਾ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਹੀ ਧੜਾ ਹੈ।

ਫਰਵਰੀ 01, 2004

ਸਵਾਲ: ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਕੌਣ ਹਨ ?

ਜਵਾਬ: ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਵਿਆਕਤੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ, ਰੰਗ, ਜਾਤ, ਧਰਮ, ਲਿੰਗ, ਸੂਬੇ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ, ਹੰਕਾਰ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਉੱਠ ਕੇ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਇਨਾਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਜੋਤ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਜਿਨਿ ਮਿਲਿ ਮਾਰੇ ਪੰਚ ਸੂਰਬੀਰ, ਐਸੇ ਕਉਨੁ ਬਲੀ ਰੇ ॥ ਪੰਨਾ 404 ॥ ਏਹੁ ਵਿਸੁ ਸੰਸਾਰੁ ਤੁਮ ਦੇਖਦੇ ਏਹੁ ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ॥ ਪੰਨਾ 922 ॥)

Courtesy, www.sikhmarg.com

ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਦਰਭ

ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਬੁਲੇਟਿਨ ਫਰਵਰੀ ੨੦੦੪ ਚੋਂ

1. **ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਖਾਲਸਾ ਪੰਚਾਇਤ** ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਮਿਤੀ 24.1.2004 ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਭਵਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪੰਥਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ/ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਤੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ:

ਸ਼ਾਮਲ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਅਦਾਰੇ ਅਤੇ ਪੜਵੰਤੇ

ਪੰਜਾਬ ਹਿੰਦੂ ਮਨ ਰਾਈਟਸ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ, ੨. ਦਲ ਖਾਲਸਾ, ੩. ਖਾਲੜਾ ਮਿਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ, ੪. ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ), ੫. ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਬੁਲੇਟਿਨ, ੬. ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ, ੭. ਖਾਲਸਾ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ, ੮. ਵਾਇਸ ਫਾਰ ਫਰੀਡਮ, ੯. ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ੧੦. ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਕੌਂਸਲ, ੧੧. ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੌਂਸਲ, ੧੨. ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ, ੧੩. ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਸੇਵਕ ਸਿੰਘ), ੧੪. ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਅਖਾੜਾ, ੧੫. ਰਣਜੀਤ ਅਖਾੜਾ, ੧੬. ਸ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ (ਸੈਂਬਰ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ.) ੧੭. ਸ.ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ (ਪੱਤਰਕਾਰ), ੧੮. ਸ.ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ), ੧੯. ਸ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇਗ, ੨੦. ਸ.ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ (ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ)

ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ:

1. ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਸਦਾ ਹੀ ਹੱਕ, ਸੱਚ, ਇਨਸਾਫ਼ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਵਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਈ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਇੱਕ ਮਾਨਮੱਤਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕ ਪੰਥ-ਵਿਰੋਧੀ ਕੁਕਰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿੱਥੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਕਲੰਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਅਦੁੱਤੀ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਤਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਗੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਅਖੌਤੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਜੁੰਡਲੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਮਰਯਾਦਾ, ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਵਨ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪੁਰਬ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਕਾਰਣ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋਏ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਪੰਥਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਜ਼ਮਾਨਤ ਉੱਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਅਤੇ ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰੋਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਦੁੱਖਦਾਈ ਅਤੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ।

ਅੱਜ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮੂਹ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਘੋਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਥ-ਮਾਰੂ ਹਰਕਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਉਣ ਦੀ ਤਾੜਨਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਦੀ ਜੁੰਡਲੀ ਤੋਂ ਪੰਥ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਾਉਣਾ ਕੌਮ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਇਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਮੰਤਵ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਦੀ ਅੱਜ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਪੰਥ-ਦਰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

2. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵਸ ਦਾ ਚਾਰ ਸੌ ਸਾਲਾ ਉਤਸਵ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਅਥਾਹ ਉਤਸਾਹ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੌ ਸਾਲਾ ਉਤਸਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਖੌਤੀ ਪੰਥਕ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੰਥ-ਦੋਖੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਸਫਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਸੋਚੀ-ਸਮਝੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਥ-ਦੋਖੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਹੱਥਠੋਕੇ ਬਣ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਕੋਈ ਉਸਾਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੇਵਲ ਵਿਖਾਵੇ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਉੱਪਰ ਹੀ ਕੌਮ ਦਾ ਕਰੋੜਾਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕੌਮ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਕੇ ਕੌਮ ਦਾ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਿਆ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਲਸਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਉਤਸਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਿਆ ਪੰਥ-ਦੋਖੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਭਗਵਾਕਰਣ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਕਰਣ ਦੇ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਝੀ ਹਰਕਤ ਕੀਤੀ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਉਹੀ ਪੰਥ-ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਹੁਣ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਚਾਰ ਸੌ ਸਾਲਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਮੇਟੀ ਇਸੇ ਮੰਤਵ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੀ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮੁੱਢੋਂ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਆਪਣੇ ਪੁਰਬ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਆਪ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਖਾਵੇ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੌਮ ਲਈ ਕੋਈ ਉਸਾਰੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕੇ ਜਾਣ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਵਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ।

3. ਅੱਜ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੁੜੈਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਕਾਂਡ ਬਾਰੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਰੰਗ ਦੇ ਮਾਪ ਅਤੇ ਬਣਤਰ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਭੱਜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਕਾਂਡ ਬਾਰੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਤਰਕ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਭਾਰੀ ਸੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਧੀਨ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਕਿਤੇ ਝੂਠੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਾਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਏਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਵਰਤਾਓ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪੀੜਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪਰਵਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਕੇਸ ਲੜ ਰਹੇ ਵਕੀਲ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਣ। ਸ੍ਰ. ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰ. ਨਵਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਅਜੇਹੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਨਵੀਨਰ

2. ਗੁਰਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਧ੍ਰੋਹ ਅਤੇ ਧੋਖਾ

(ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਬੰਧੀ)

ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿੱਚ 'ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਆਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ' ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ 'ਸੰਗਤ ਸੰਦੇਸ਼' ਨਾਮੀ ਪੁਸਤਕ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਫਤ ਵੰਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਆਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ' ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ' ਦਾ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਨਾਮ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਹਿਤ ਕੱਟੜ ਹਿੰਦੂ ਜਮਾਤ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀਯ ਸਵੈਮ ਸੇਵਕ ਸੰਘ' ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਆਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਵਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਰਵੀ ਸ਼ੰਕਰ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਆਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਮੰਡਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸੰਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਕੌਣ ਹਨ। ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੭ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀਯ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ' (ਭਾਰਤ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਿਰੰਜੀਵ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਪੰਨਾ ੧੫ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀਯ ਸਵੈਮ ਸੰਘ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਘ ਚਾਲਕ ਪ੍ਰੋ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਵੱਲੋਂ 'ਖਾਲਸਾ ਸਿਗਨੀਫਾਈਜ਼ ਸਪਿਰਟ ਆਫ਼ ਹਿੰਦੂਇਜ਼ਮ' ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਲੇਖ ਹੈ। ਦਾਦਾ ਲਛਮਣ ਚੇਲਾ ਰਾਮ, 'ਸੰਤ' 'ਬਾਬਾ' ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਮਰਗਿੰਦਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ ਭੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਲਪੇਟਦਿਆਂ ਉਸ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੀ ਫੋਟੋ ਸਮੇਤ ਅੰਕਿਤ ਹੈ।

ਗੁਰਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਤੀ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਮੁਖ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਚਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚਿੱਤਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੰਨਾ ੧੯ 'ਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਬਹੁ-ਚਰਚਿਤ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਦੇਵੀ ਭਵਾਨੀ, ਸੂਰਜ ਦੇਵਤਾ ਅਤੇ ਚੰਦਰ ਦੇਵਤਾ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਦਰਸਾਏ ਹਨ। ਚਰਿਤਰੋ ਪਖਯਾਨ ਵਿਚਲੀ 'ਹਮਰੀ ਕਰੋ ਹਾਥ ਦੇ ਰੱਛਾ' ਵਾਲੀ ਚੌਪਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਠ ਬੰਦ ਲਿਖ ਕੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

“ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇਵੀ ਦੁਰਗਾ ਭਵਾਨੀ ਕੇ ਅਨਨੀਯ ਉਪਾਸ਼ਕ ਥੇ। ਖਾਲਸਾ ਕੀ ਸਿਰਜਨਾ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਉਨ੍ਹੇ ਸ਼ਕਤੀ ਯੱਗ ਕਾ ਅਨੁਸ਼ਠਾਨ ਕੀਯਾ ਥਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਛੰਦ ਮੇਂ ਉਨਹੋਂ ਨੇ ਦੇਵੀ ਕਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪਾਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀ ਹੈ। ਚੰਡੀ ਚਰਿਤਰ ਵਿੱਚੋਂ 'ਦੇਹਿ ਸ਼ਿਵਾ ਬਰ ਮੋਹਿ ਇਹੈ' ਦੇ ਅਰਥ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, 'ਹੇ ਦੇਵੀ ਭਵਾਨੀ ਮੁਝੇ ਯਹੀ ਵਰਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਕਿ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਜੀਵਨ ਮੇਂ ਸਦਾ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਪਰਵਿਰਤ ਰਹੂੰ।” 'ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਵਤਾਰ' ਦੀ ਪੰਗਤੀ 'ਹੇ ਰਵਿ ਹੇ ਸਸਿ ਹੇ ਕਰੁਣਾਨਿਯ' ਦੇ ਅਰਥ 'ਹੇ ਸੂਰਯ ਦੇਵ! ਹੇ ਚੰਦਰ ਦੇਵਤਾ!' ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਸਵੈਮ ਸੇਵਕ ਸੰਘ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸ੍ਰੀ ਕੇ. ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਪੰਨਾ ੩੦ 'ਤੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, 'ਅੰਗਰੇਜ਼ੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੱਖ ਪੰਥ (ਜਿਸ ਮੇਂ ਕੇਸ਼ਧਾਰੀ-ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਭੀ ਥੇ) ਕੇ ਸੰਕੀਰਣ ਕਰ ਕੇਵਲ ਕੇਸ਼ਧਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦੀਆ ਔਰ ਕਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਕਾ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। ਮੈਕਾਲਫ ਜੈਸੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਯਤਨ ਕੀਆ ਕਿ ਸਿੱਖੋਂ ਕੋ ਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਸੇ ਅਲਗ ਕਰ ਦੀਆ ਜਾਏ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਏਕ ਐਸੀ ਵਿਧਿਤ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਉਤਪੰਨ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਕੇ ਖਵਗ ਅਸਤ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਸੇ ਅਲਗ ਕਰਨੇ ਕੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀ। ਯਦਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਔਰ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਆ ਜਾਏ ਤੋ ਵਹ ਇਨ ਕੇ ਸਭੀ ਦਾਅਵੇ ਕੋ ਖੋਖਲਾ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਲੀਏ ਯਹ ਲੋਕ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਅਧਿਕ ਅਧਿਐਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਯਦਿ ਯਹ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੇਗੇ ਤੋ ਵਹ ਉਸ ਮੇਂ ਹਿੰਦੂਤਵ ਹੀ ਪਾਏਂਗੇ।’..... “ਆਜ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਾ ਨਾਅਰਾ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਵੇ ਵਾਸਤਵ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਗੁਰੂਓਂ ਕੀ ਸੀਖ ਕੇ ਵਿਪਰੀਤ ਕਾਰਯ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ।” (ਪੰਨਾ ੩੧)

ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਲਈ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਵਰਗੇ ਸੰਘ ਸੇਵਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਥਾਂ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੂਤਵ ਨੂੰ ਬੜਾਵਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸੇ ਗ੍ਰੰਥੀ, ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਗੁਰਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਆਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਧੋਖੇ ਅਤੇ ਧਰੋਹ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹੁੰਦੇ, ਬਿਪਰਵਾਦੀ

ਸੋਚ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਤੇ ਨਿਆਰੇ ਪੰਥ ਦੇ ਪਾਂਧੀ ਬਣੇ ਰਹੀਏ। ਗੁਰਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਦਾਸ,

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ, ੧੦੦ ਲੈਟਿੰਗ ਟਾਊਨ ਰੋਡ, ਗਲੈਨ ਕੋਵ, ਨਿਊਯਾਰਕ।

ਕਿਛੁ ਸੁਣੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀਐ

ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਖ ਬੁਲੇਟਿਨ ਫਰਵਰੀ ੨੦੦੪ ਚੋਂ

1. ਸ੍ਰ. ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ, ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਲੋਂ ਚਿੱਠੀ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੇ ਸੁਝਾਅ:

1. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਪੰਥ ਦੇ ਗੱਦਾਰ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਾਈ। 1984 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੂਹ ਨਹੀਂ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਵਾਇਆ।
2. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ, ਜੋ ਕਿ 27ਵੀਂ ਵਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਸਦਕਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ 'ਤੇ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਨਿਹਾਇਤ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਅਤੇ ਤੰਗਦਿਲ ਇਨਸਾਨ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬਾਰੇ ਕੱਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖੀ ਥੱਲੇ ਹੀ ਥੱਲੇ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਕੇਸ ਕਟਵਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ, ਕੰਮਕਾਜ ਤੋਂ ਵੀ ਜੀਆ ਚੁਰਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਬਜਾਇ ਕਿ ਟੌਹੜਾ 27 ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ 27 ਗੁਣਾਂ ਵਧਾਉਂਦੇ, ਇਹ ਤਾਂ 2700 ਗੁਣਾਂ ਥੱਲੇ ਹੀ ਚੱਲੀ ਗਈ ਹੈ।
3. ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸੇ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਵਸਥਾ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਹੋਣ; ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਾ ਹੋਣ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਗੁਰਪੁਰਬਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਾਘੀ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨਿਰੋਲ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਇਆ ਕਰੇ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ, ਡੋਡਿਆਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਗੋਲਕ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਏਸ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਈ ਜਾਏ।

2. ਪਖੰਡ ਦਾ ਡੇਰਾ

ਮੈਂ ਦੇਹਧਾਰੀ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਡੇਰਿਆਂ ਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਮਨਮਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਦੋਰਾਹੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਡੇਰੇ 'ਤੇ ਗਿਆ। ਇੱਥੇ ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇੱਥੇ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ

ਸੰਗਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਅਸੀਂ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਾਂ।

ਅੰਦਰ ਦੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ‘ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ’ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੇਲੇ ਉੱਚੀ ਥਾਂ ‘ਤੇ ਬੈਠੇ ਕੱਚੀ ਬਾਣੀ ਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਚੀ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨਾ ਤੇ ਗਾਉਣਾ ਸਖ਼ਤ ਮਨ੍ਹਾ ਹੈ।

ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਸੰਤ ਜੀ ਭੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਮੱਚ ਗਈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਭੇਰੇ ਵਿੱਚ ਤਪ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਘੰਟੇ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਸੰਤ ਜੀ ਆ ਕੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ, ਸੰਗਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ।

ਰਹਿਰਾਸ ਦੇ ਪਾਠ ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਸੁਖ-ਆਸਨ ਕਰਨ ਲਈ ‘ਸੱਚਖੰਡ’ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੰਤ ਜੀ ਸਜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਲਈ ਉੱਠ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਵੀ ਨਾ ਹੋਏ; ਕੇਵਲ ਪ-੬ ਸਿੱਖ ਹੀ ਉੱਠ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸੰਗਤ ਵੀ ਬੈਠੀ ਰਹੀ। ਲੋਕ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਮੱਥਾ ਟੇਕੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਸ ਪਖੰਡੀ ਸੰਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਲਈ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਹਧਾਰੀ ਪਖੰਡੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ (ਪੂਜਣਾ) ਸਖ਼ਤ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਆਪਣੇ-ਆਪ ‘ਤੇ ਸ਼ਰਮ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਮੜ੍ਹੀਆਂ, ਮੂਰਤੀਆਂ ਤੇ ਦੇਹਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਜਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ।

ਮੇਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਹਧਾਰੀ ਪਖੰਡੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੂਜਣਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਹਧਾਰੀ ਪਖੰਡੀ ਸਾਧਾਂ-ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਡੇਰਿਆਂ ‘ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੇ।

ਤੇਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਲੁਧਿਆਣਾ। (ਸਿੱਖ ਫੁਲਵਾੜੀ ਦਸੰਬਰ ੨੦੦੩ ‘ਚੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਸਹਿਤ)

3. ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤਲਵਾੜਾ ਦੀ ਵਧੀਕੀ (ਫਰਵਰੀ ੨੦੦੪ ਦੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ “ਝੂਠ ਨ ਬੋਲਿ ਪਾਡੇ ਸਚ ਕਹੀਐ” ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ)

ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤਲਵਾੜਾ ਦਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ “ਕਬਿਯੋ ਬਾਚ ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ” ਦਾ ਸਟੀਕ ਨ ਬਨਾਉਣ ਬਾਰੇ ਰੋਲ-ਘਚੋਲਾ ਮੰਦਭਾਗਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਤਲਵਾੜਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਚੌਪਈ ਦਾ ਸਟੀਕ ਬਣਾ ਕੇ ਯਾ ਬਣਵਾ ਕੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜੀ ਦੇ ਨਿੱਤਨੇਮੇ ਬਾਣੀਆਂ ਸਟੀਕ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਘੋਰ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜੀ ਦੀਆਂ ਚੋਖੀਆ ਲਿਖਤਾਂ ਛਾਪਣ ਦਾ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਨੇ ਭੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇ-ਇਨਸਾਫੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਦਾਸ ਨੂੰ 1942-1946 ਤੱਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹੋਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਧਾਰਮਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਓਥੇ ਹੀ ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਅਵਸਰ ਮਿਲਿਆ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਵਿਵਾਦਗਸਤ ਚੌਪਈ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਵਰੋਸਾਈ ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਦੀ ਰਚਨਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਬਾਟੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵੇਲੇ “ਤਵ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਚੌਪਈ” ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਤਲਵਾੜਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਟੀਕ ਬਨਾਉਣ ਜਾਂ ਬਨਵਾਉਣ ਦਾ ਬੜਾ ਚਾਅ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿੱਤਨੇਮੇ ਬਾਣੀਆਂ ਦੀ ਸਟੀਕ ਵਿੱਚ ਨ ਜੋੜਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਮਹਾਨ ਪੂਜਨੀਕ ਹਸਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪੱਖੀ ਸੇਵਾ ਲਾ-ਮਿਸਾਲ ਹੈ, ਦੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ੰਕੇ ਪਾਉਣ ਦੀ ਘਿਨਾਉਣੀ ਵਿਓਂਤ ਨ ਰਚਦੇ।

ਤਲਵਾੜਾ ਜੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਨਾਤੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਬੇ-ਨਿਯਮੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਰਤੋੜ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ, ਨਾ ਕਿ ਮਨਮਤ-ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਹੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਬਣਾਉਣ।

ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ, ੧੦੨੫,

ਫੇਜ਼ ੧੦, ਮੋਹਾਲੀ।

4. ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਬੰਧੀ

ਦਾਸ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਪਾਸੇ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਰਹਿਰਾਸ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਗੀ ਜੱਥੇ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਿਆ – ਜੈ ਜੈ ਜਗ ਤਾਰਣ ਸ੍ਰੀਤ ਉਬਾਰਨ॥ ਮਮ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਨ ਜੈ ਤੇਗੰ – ਜੈ ਤੇਗੰ – ਜੈ ਤੇਗੰ – ਜੈ ਤੇਗੰ।

ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਬਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਜੈ-ਜੈ ਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਉਸ ਨੂੰ ਜਗ ਤਾਰਨ ਵਾਲੀ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਉਬਾਰਨ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਬੜੇ ਹੀ ਅਫਸੋਸ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਹੜੀ ਗੱਲ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਵੀ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੈ-ਜੈ ਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦੀ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਰਾਗੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਜੈ ਤੇਗੰ ਜਿਹੀ ਬੇ-ਸਿਰ ਪੈਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇ ਕੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੁਨਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਕੱਚੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਫਰਕ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਪਰਦਾ ਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ, ਮੁਗਲ ਸਰਾਏ (ਯੂ. ਪੀ.)

ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤਲਵਾੜਾ ਨਮਿਤ

21 ਜਨਵਰੀ 2004 ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤਲਵਾੜਾ ਆਪਣੀ ਸੰਸਾਰਕ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ੭੫ ਸਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਕੇ ਤੁਰ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ੭੫ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਉਹ ਓਸ ਸੱਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਦੇ ਰਹੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨਿਰੋਲ ਸਿੱਖੀ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾ

ਮੁਕੰਮਲ ਸੱਚ ਨ ਜਾਣ ਕੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਲੋੜ ਲਈ ਘੜਿਆ ਸੰਕਲਪ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸਾਈ ਮੱਤ ਦੇ ਤੌਰ ਦਾ ਝਲਕਾਰਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਵਿੱਚ ਬੋਠਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਚਾਹੇ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਦੁੱਖਦਾਈ ਜਾਪੇ, ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਿਰੋਲ ਸੱਚ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। “ਮਨੁ ਸਚ ਕਸਵਟੀ ਲਾਈਐ ਤੁਲੀਐ ਪੂਰੈ ਤੋਲਿ॥” (ਪੰ. 22) ਗੁਰਵਾਕ ਅਟੱਲ ਹਨ। “ਚੇ ਮਨ ਡੀਗਿ ਨ ਡੋਲੀਐ ਸੀਧੈ ਮਾਰਗਿ ਧਾਉ॥” (ਪੰ. 1410) ਵੀ ਸੱਚੇ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ।

ਪਰ ਏਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸੱਚ ਜਾਣਿਆ ਓਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਹਠ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ। ਜਿਸ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੱਚ ਜਾਣਿਆ, ਸਰਦਾਰ ਤਲਵਾੜਾ ਨੇ ਓਸ ਨੂੰ ਬੇਝਿਜਕ ਗਲੇ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਮੁਕਤਕੰਠ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ। ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ‘ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ’ ਦਾ ਹਾਮੀ ਸਮਝਿਆ ਤਾਂ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਿੱਤਨੇਮੇ ਸਟੀਕ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਕੇ, “ਕਬਿਯੋ ਬਾਚ ਬੇਨਤੀ ਚੌਪਈ” ਘੋੜਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਜਾਣਿਆ। ਸਾਹਿਬ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਯਕੀਨਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦੇਣਗੇ।

ਅਸੀਂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਦਰ ਉੱਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਗਾਂਹ ਬਹੁਤੇ ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਣ ਜੋ “ਪੂਜਾ ਅਕਾਲ ਕੀ, ਪਰਚਾ ਸ਼ਬਦ ਕਾ, ਦੀਦਾਰ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਭਲਾ ਸਰਬਤ ਦਾ ਲੋਚੇ” ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਆਸਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸਰਬ-ਸਾਂਝੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਪਾਕਿ-ਪਵਿੱਤਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰਨ।

-ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਬੁਲੇਟਿਨ

ਮੈਂ ਆਸਤਕ ਹਾਂ

ਮੈਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਦਾ ਹਾਂ, ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਮਥਾ ਟੇਕਦਾ ਹਾਂ
ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਚੌਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ
ਸੰਗਤਿ ਦੇ ਜੋੜੇ ਝਾੜਦਾ ਹਾਂ, ਪੀਹੜੇ ਦੀਆਂ ਮੁਠੀਆਂ ਭਰਦਾ ਹਾਂ
ਪਰਕਰਮਾਂ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਤੇ ਲੰਗਰ ਚਲਾਂਦਾ ਹਾਂ
ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਮਾਈ ਚੋ, ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਦਸਵੰਧ ਚੜਾਦਾ ਹਾਂ
ਮੈਂ ਦਾਨੀ ਅਖਵਾਣ ਲਈ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਫੈਨ ਚੜਾਂਦਾ ਹਾਂ।
ਉਸ ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਲਿਖਾਕੇ, ਹਉਮੇ ਨੂੰ ਪਠੇ ਪੈਦਾ ਹਾਂ
ਘਰ ਵੀ ਬਾਬੇ ਦਾ ਕਮਰਾ ਹੈ, ਬਾਬੇ ਦਾ ਸਰੂਪ ਰਖਿਓ ਹੈ
ਪਹਿਲੇ ਕੂਲਰ ਸੀ ਹੁਣ ਏ ਸੀ ਹੈ, ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਸਜਾ ਰਖਿਆ ਹੈ
ਲੈ ਸਿਧੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਖੰਭੇ ਤੋ, ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਠੰਡਾ ਰਖਿਆ ਹੈ
ਮੈਂ ਅੰਡਾ ਮੀਟ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਸੁਚ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦੇਦਾ ਹਾਂ
ਇਹ ਵਖਰੀ ਗਲ ਹੈ ਝੂਠੀਆਂ, ਉਝਾਂ ਲਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖੁਨ ਪੀਦਾ ਹਾਂ
ਮੈਂ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ, ਤੋ ਮਾਇਆ ਭੇਟ ਚੜਾਂਦਾ ਹਾਂ
ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਕਥਾਕਾਰ ਕੀਰਤਨੀ ਦਾ ਆਚਰਨ ਮਾੜਾ ਹੈ
ਮੈਂ ਕੁਝ ਬੋਲਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਜਮਾਤੀ ਗਜ਼ ਬੋਲਦਾ ਹੈ
ਨਿੰਦਾ ਭਲੀ ਕਿਸੀ ਕੀ ਨਾਹੀ
ਮੁਰਖ ਮੁਗਧ ਕਰੰਨ, ਸਬ ਚੁਪ ਵਟ ਜਾਦੀ ਹੈ
ਸੰਗਤਿ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਘੁਰਦੀ ਹੈ, ਭਾਈ ਦਾ ਪਾਸਾ ਪੂਰਦੀ ਹੈ
ਨਿੰਦਿਆ ਤੋ ਮੈਨੂੰ ਹੋੜਦੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਚੁਪ ਬੈਠਕੇ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ
ਬਾਬੇ ਦੀ ਬਾਣੀ ਘੋਖਦਾ ਹਾਂ, ਬੁਲੇ ਸ਼ਾਹ ਵੀ ਕਹਿ ਗਿਆ ਹੈ
ਝੂਠ ਬੋਲਾਂ ਤਾਂ ਕੁਝ ਬਚਦਾ ਏ, ਸਚ ਕਹਾਂ ਤਾਂ ਭਾਂਬੜ ਮਚਦਾ ਏ

The Sikh Center Roseville, 201 Berkeley Ave, Roseville, CA. 95678

ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਈ ਨਿੰਦਿਆ ਤੇ ਜਾਣੂ ਨਹੀ
ਭਲੇ ਤੇ ਚੰਗੇ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਕਹਿਣਾ ਨਿੰਦਿਆ ਹੈ
ਮਾੜੇ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਕਹਿਣਾ ਨਿੰਦਿਆ ਨਹੀ -ਸਚ ਹੈ
ਤੇ ਸਚ ਹੀ ਰਬ ਹੈ ਜੋ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੇਖਿਆ ਨਹੀ
ਬਾਬੇ ਤਾਂ ਰਜ ਕੇ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪੰਡਿਤ ਦਾ ਜਨੇਊ ਨਿੰਦਿਆ ਸੀ:

ਦਯਾ ਕਪਾਹ ਸੰਤੋਖ ਸੂਤ ਜਤਿ ਗੰਢੀ ਸਤਿ ਵਟ

ਏਹ ਜਨੇਊ ਜੀਅ ਕਾ ਹਈ ਤਾਂ ਪਾਂਡੇ ਘਤ

ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦਾ ਪੋਲ ਖੋਲਿਆ ਸੀ, ਜਾਤਿ ਪਾਤਿ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਨੂੰ ਨਿੰਦਿਆ ਸੀ, ਅਵਤਾਰ ਪ੍ਰਥਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਸੀ

ਭੋਖਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੰਡਿਆ ਸੀ ਤੇ ਬਾਬੇ ਅਪੀਖਿਆ ਸੀ:

ਗਲੀ ਜਿਨਾਂ ਜਪਮਾਲੀਆਂ ਲੋਟੇ ਹਥ ਨਿਬਗ

ਓਇ ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਨਾ ਆਖੀਐ ਬਾਨਾਰਸ ਕੇ ਠਗ

ਅਸੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ, ਤੋਤਾ ਰਟਨ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ

ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਨਾ ਜੀਵਨ ਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਹੈ

ਦੁਆਈ ਦੁਆਈ ਪੁਕਾਰਿਆ ਹੈ, ਖਾਦੀ ਬਿਨ ਅਸਰ ਨਹੀ ਹੋਣਾ

ਨਿਰਾ ਟਾਇਮ ਟੇਬਲ ਹੀ ਪੜਿਆ ਹੈ, ਬਿਨ ਗਡੀ ਚੜਿਆ ਪੁਜ ਨਹੀ ਹੋਣਾ

ਭੋਰਿਆਂ ਚ ਪਿਆਂ ਲੋਕ ਵਿਖਾਵਾ ਤਾਂ ਹੋ ਗਿਆ

ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਲੂਮ ਦੇ ਹੰਝੂ ਨਹੀ ਪੂੰਜੇ ਓਹ ਭਿਜ ਨਹੀ ਹੋਣਾ

ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਕੂੜ ਤੇ ਬਾਹਿਰ ਧਾਰਮਕ ਬਾਣਾ ਹੈ,

ਉਹ ਮੁਰਖ ਨਹੀ ਉਸ ਭਿਜ ਨਹੀ ਹੋਣਾ

ਉਹ ਸਾਡੀ ਪੂਜਾ ਦਾ ਭੁਖਾ ਨਹੀ, ਉਹਦੀ ਕੁਦਰਤ ਸਤਕਾਰੋਗੇ ਤਾਂ ਮੰਨੇਗਾ

ਉਹਦੇ ਰੰਗ ਬਰੰਗੇ ਸਰੂਪਾਂ ਨੂੰ, ਪਿਆਰੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮੰਨੇਗਾ

ਵਖਾਵੇ ਦੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਛੱਡੋ, ਨੇਕ ਕਮਾਈ, ਆਚਰਨ ਉਦੇ ਤੇ ਵੀ ਮੰਨੇਗਾ

ਤੋਤਾ ਰਟਨ ਛੱਡ ਬਾਣੀ ਸਮਝੋ, ਵਿਚਾਰੇ ਜੀਵਨ ਢਾਲੋ ਉਹ ਮੰਨੇਗਾ

ਬਾਬੇ ਹੀ ਤਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਗਲੀ ਅਸੀ ਚੰਗੀਆਂ, ਆਚਾਰੀ ਬੁਰੀਆਂ।

ਮਨੋ ਕੁਸੁਧਾਂ ਕਾਲਆਂ, ਬਾਹਿਰ ਚਿਟਵਿਆਹ

ਲੈ.ਕਰਨਲ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ

ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਪੱਤਰ

ਭਾਈ (ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ?) ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਲੋਂ “ਸਿੱਖ ਬੁਲੇਟਨ” ਚੱਕ ਕੇ ਸੁਟਿਆ ਗਿਆ

ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ! ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥

ਦਾਸ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਵਲੋਂ ਛਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਮਾਸਕ ਰਸਾਲਾ “ਸਿੱਖ ਬੁਲੇਟਨ” ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਸਾਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਪਾਏ ਦੇ ਅਤੇ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਬਾਨੀ ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਿਖਤ ਯਾਦ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ :-

“ਕੋਈ ਅੰਨ ਦੇ ਕੋਈ ਪਹਾੜਾਂ ਵਾਲੀ ਰੰਨ ਦੇ,

ਕਿਤੇ ਢੋਲ ਢਮੱਕਾ ਸਰਵਰ ਦਾ,

ਕਿਤੇ ਹਿੜਬਸ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ”

ਇਸ ਰਸਾਲੇ ਵਿੱਚ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਹਿੜਬਸ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਭੋਖਧਾਰੀ, ਕਰਮਕਾਂਡੀ, ਪਾਖੰਡਧਾਰੀ ਅਤੇ ਕੇਸਧਾਰੀ ਪੰਡਿਤ(ਕਥਿਤ ਸਿੱਖਾਂ) ਦਾ ਸਿੱਖੀ ਤੇ ਗਲਬਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਤਰਕ ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਲੋਕ ਗੁੰਡਾ-ਗਰਦੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੌਸ ਜਮਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਸੇਧ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਫਤੇ

ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਉਲਟ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਮਾਣ ਮਰਿਆਦਾ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ-ਰੁ-ਰੁ-ਰੁ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਕੜਾਈਆ ਮੂਧਾ ਮਾਰ ਕੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਸੋਚਣ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਪੰਡਿਤਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਖੰਡ ਦਾ ਪਾਜ ਨੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਰਸਾਲੇ “ਸਿੱਖ ਬੁਲੇਟਨ” ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣਾ ਭੰਡੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਡਿਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸੈਨਹੋਜੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਵਾਰ (ਫਰਵਰੀ) “ਸਿੱਖ ਬੁਲੇਟਨ” ਨੂੰ ਚੱਕ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਤੇ ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ “ਮਿਸ਼ਨਰੀ” ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਬੁੱਕਾਂ ਦੀ ਸਟਾਲ ਲਾਈ ਸੀ, ਉਥੋਂ ਵੀ ਬੁੱਕਾਂ ਤੇ ਪੰਥਕ ਰਸਾਲੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਧੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਕੀਤਾ ਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ (ਪਰ ਆਪ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਸਟਾਲਾਂ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਕਟਮੋਚਨ, ਹਨੂਮਾਨ ਚਾਲੀਸੇ, ਫੋਟੋਆਂ, ਮਾਲਾ, ਪਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਗੁੱਟਕੇ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ)। ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਸਾਲੇ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਬਣੇ ਕਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਲਦੀ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕੇ ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਜੀਵਨਜੋਤ ਸਿੰਘ “ਮਾਲਵਾ”

*

ਲਗ-ਭਗ ਡੇਢ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਬੁਲੇਟਨ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਮਿਲਣ ਤੇ ਹੌਂਸਲੇ ਭਰਪੂਰ ਤਸੱਲੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ। ਆਪ ਜੀ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹੋ ਜੋ ਇਸ ਬਿਖੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਬਿਪਰਨ ਰੀਤਾਂ ਦੀ ਘੁੰਮਣ-ਘੇਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ਲਾਗਾਯੋਗ ਪਰ ਕਠਿਨ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਠਿਨ ਇਸ ਲਈ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੀਤਾਂ ਇੰਨਾਂ ਰਚ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਬਿਪਰਨ ਰੀਤਾਂ ਹੀ ਅਸਲ ਧਰਮ ਜਾਪਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਤੋਰੀ ਫੁਲਕਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਮਿਲਣ ਦੇ ਚਾਨਸ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਸਧਾਰਨ ਸਿੱਖ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਅੰਨੀ ਸ਼ਰਧਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਹੌਂਸਲੇ, ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਰਾਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੀਤਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਉਮੀਦ ਹੈ ਸੂਝਵਾਨ ਸਿੱਖ ਆਪ ਜੀ ਨਾਲ ਜਲਦੀ ਹੀ ਖਲੋਣਗੇ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਇਹ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਭੇਜ ਦਿਆ ਕਰੋ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਸਹਿਤ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ੁਭ ਚਿੰਤਕ, ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, San Jose CA

ਅਸਲੀ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਸਿੱਖ

[ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸਿੱਖ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਅੰਗਮਈ ਲੜੀਵਾਰ ਕਾਲਮ “ਅਸਲੀ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਸਿੱਖ” ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਜਨ ਇਸ ਕਾਲਮ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭੋਖੀ, ਪਖੰਡੀ ਅਤੇ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਕਬਿਤ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਾਜ ਉਦੇਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੱਚੇ ਪਿਲੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੀਂ ਤੋਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਹਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਰਸਿੱਖ ਕੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਖੰਡਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ ਅਸੀਂ ਛਾਪਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ। ਸੰਪਾਦਕ]

- >ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਉਪਾਸ਼ਕ ਹਨ।
- >ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਕ ਤੇ ਕਿਰਤਮ ਦੇ ਉਪਾਸ਼ਕ ਹਨ।
- >ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਤੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

- >ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਤੇ ਡੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।
- >ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁਰੂ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਰਬ ਉਚ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਣੀ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।
- >ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਰਬ ਉਚ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੋਂ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਪਸੰਦ ਹੁਕਮਨਾਮੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
- >ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਕੋਈ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।
- >ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਪੌੜੇ ਤੇ ਕਹਿ ਕੇ ਬਾਟਾ ਅਲੱਗ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- >ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਅਤੇ ਵਹਿਮ-ਭਰਮ ਦੇ ਹਰ ਕਿਰਤੀ ਗੁਰਸਿੱਖ ਦੇ ਘਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਛਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।
- >ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਛਕਣ ਦੀ ਗੱਲ ਦੂਰ ਰਹੀ, ਇਹ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਨਹੀਂ ਛਕਦੇ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕਤਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛਕਦੇ।
- >ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ “ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਜੀਉ ਹੈ ਜਿਤੁ ਹਰਿਆ ਸਭਿ ਕੋਇ” ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਦਾਤ ਸਮਝ ਕੇ ਪੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।
- >ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੂਟੀਆਂ ਮਿਟੀ ਜਾਂ ਸਵਾਹ ਨਾਲ ਮਾਂਜਦੇ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਹਜ਼ੂਰੀਏ (ਕਪੜੇ) ਨਾਲ ਗਲਾਸ ਫੜ ਕੇ ਪੀਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਰੀਸਾਈਕਲ ਹੋ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਚਮ ਕਿਵੇਂ ਰਹੀ।

ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ (..ਚਲਦਾ..) (ਜੀਵਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਮਾਲਵਾ)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ

ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਅਸਟਪਦੀ ੧੬-੩ ॥ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ - ਪੰਨਾ ੨੮੪)

ਜਾ ਕੀ ਲੀਲਾ ਕੀ ਮਿਤਿ ਨਾਹਿ ॥ ਸਗਲ ਦੇਵ ਹਾਰੇ ਅਵਗਾਹਿ ॥

ਅਰਥ: ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਜਗਤ-ਰੂਪ ਖੇਡ ਦਾ ਲੇਖਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦਾ, ਭਾਵ ਉਸ ਦੇ ਕੌਤਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਦ-ਬੰਨਾ ਨਹੀਂ। ਸਾਰੇ ਦੇਵਤੇ ਭੀ ਉਸ ਦੀ ਖੋਜ ਭਾਲ ਕਰਦੇ ਥੱਕ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕੇ।

There is no end to the worldly drama of the True Lord, and even all the gods have given up their efforts in trying to comprehend His greatness, as they could not find His depth and vastness.

ਪਿਤਾ ਕਾ ਜਨਮੁ ਕਿ ਜਾਨੈ ਪੂਤੁ ॥ ਸਗਲ ਪਰੋਈ ਅਪੁਨੈ ਸੂਤਿ ॥

ਅਰਥ: ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਦੇ ਜਨਮ ਵਾਰੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੀਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ? ਜਿਵੇਂ ਮਾਲਾ ਦੇ ਮਣਕੇ, ਧਾਗੇ ਵਿੱਚ ਪਰੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਸਾਰੀ ਰਚਨਾ ਭਾਵ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ-ਰੂਪ ਧਾਗੇ ਵਿੱਚ ਪੁੱਤ੍ਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ

How could the son know about the details of his father's birth? The whole Universe has been created by the True Lord and then sustained in a perfect system, which is being managed automatically as per His Will for ages. {Guru Sahib reminds us that Sikhs should never imitate any practice being followed by others.}

ਸੁਮਤਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਜਿਨ ਦੇਇ ॥ ਜਨ ਦਾਸ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ਸੇਇ ॥

ਅਰਥ: ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਸੋਹਣੀ ਮਤਿ, ਉੱਚੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਸੁਰਤਿ ਜੋੜਨ ਦੀ ਦਾਤਿ ਦੇਂਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਸੇਵਕ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

The persons, who are bestowed by the True Lord with intelligence, spiritual knowledge and meditation remember and worship the Lord's True Name.

ਤਿਹੁ ਗੁਣ ਮਹਿ ਜਾ ਕਉ ਭਰਮਾਏ ॥ ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਏ ॥

ਅਰਥ: ਪਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ (ਮਾਇਆ ਦੇ) ਤਿੰਨ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜੰਮਦੇ ਮਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਮੁੜ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ ਕਿ ਜੇਹੜੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਾਇਆ-ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹਰ ਸਮੇਂ ਦੁਨਿਆਵੀਂ ਕਲੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਖੁਆਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

There are some other persons, who are made to follow the three pronged worldly activities (based on lust for power, greed and silence) suffer the torture of the cycle of births and deaths every time.

ਉਚ ਨੀਚ ਤਿਸ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ॥ ਜੈਸਾ ਜਨਾਵੈ ਤੈਸਾ ਨਾਨਕ ਜਾਨ ॥ ੩ ॥

ਅਰਥ: ਸੋਹਣੀ ਮਤਿ ਵਾਲੇ ਉੱਚੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਤੇ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਨੀਚ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਨ - ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਟਿਕਾਣੇ ਹਨ (ਭਾਵ, ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਸੱਭ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ) । ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੀ ਉਹ ਬੁਧੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈ, ਤਿਹੜੇ ਜਿਹੀ ਸਮਝ ਵਾਲਾ ਜੀਵ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਉੱਚੀ ਜਾਂ ਨੀਵੀਂ ਪਦਵੀ/ਜਾਤ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ !

All the higher and lower positions in life are the creation of the True Lord Himself. O Nanak ! Every one understands and appreciates True Lord's greatness and His wonderful drama, as it pleases Him.

(ਟੀਕਾਕਾਰ: ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ and English translation by Er.

Gurbachan Singh Jee Makin)

Reproduced for free distribution by: "Sikh Khalsa Mission Inc." [Tel. No. 02 - 9837 2787] **Sunday, 11th January 2004**

INTERNATIONAL CONFERENCES ON SIKH STUDIES

In Order to Celebrate 400 Years of Compilation of Sikh Scripture
By The Sikh Gurudwaras & Sikh Institutions of North America

Locations and Dates:

Mt. SAC College, Walnut, CA, May 1st-2nd 2004
San Jose St Univ. San Jose, CA, May 8th-9th 2004
John Oliver Auditorium, Vancouver, May 15th-16th 2004
York University, Toronto, May 22nd-23rd 2004
Columbia University, NY, May 29th-30th 2004
George Washington Univ. DC, June 5th-6th 2004

TOPICS:

Relevance of Guru Granth Sahib for Contemporary World;
Guru Granth Sahib as a Juristic Person: Legal and Constitutional Implications;
Sikh Vision of the Cosmic Order;
Gurudwara Act 1925: The Status of Guru Granth Sahib;
18th Century Western Perspective of Sikh Scripture;

Sikh Exegesis: Problems & Prospects;
19th Century Western Perspective of Sikh Scripture;
Guru Granth Sahib and Authentic Way of Life;
20th Century Western Perspective of Sikh Scripture;
Epistemology in Guru Granth Sahib;
The Need of Sikh Research Center/Libraries in Western Hemisphere :
Importance of Sikh History Research Department Library at K.C. Amritsar on Sikh History;
Impact of Guru Granth Sahib on Institutional Development of Sikhism;
Guru Granth Sahib: Nature of Numinous Experience;
Role of Guru Granth Sahib in Social, Religious & Political Aspect of Sikh History;
Guru Granth Sahib and Nanak Shahi Calendar;
Guru Granth Sahib as a Source for the History of the Sikh Panth History;
Language of Guru Granth Sahib;
Sikhism and Afghanistan : Guru Nanak to Maharaja Ranjit Singh;
Guru Granth Sahib as the Only Sikh Canon : Fresh Look at the Text and History of Dasam Granth;
Guru Granth Sahib and the Gender Equation;
Compilation of Guru Granth Sahib: Comparative Analysis;
Guru Granth Sahib and the Empowerment of Women;
Shabad Guru: Idea to Institution;
The Sikh Experience of the Scriptural Truth;
Alienation in Sikh youth of N.America:
Its Consequences & Remediation Through Identification with G.G.S. ;
Impact Of Internet On Spread of Message Of Guru Granth Sahib;
Role of Religious Text in Sikh Culture & History;
Guru Granth Sahib & Sikh Dharma Of West;
Guru Granth Sahib : Interpretation Issues.

SPEAKERS:

Dr. Noel King (UC Santa Cruz)
Dr. Arthur Helwig (Michigan Univ.)
Cynthia Mahmood (Prof. Notr. Univ. Indiana)
Dr. N Muthu Mohan (Prof. Madurai Kamaraj Univ.)
Prof. Kashmir Singh (Professor, GNDU)
Dr. Gurdarshan Singh Dhillon (Professor Punjab Univ.)
Dr. Kulwinder Singh Bajwa (Prof. Khalsa Coll. Amritsar)
Dr. Gurnam Kaur (Professor. Punjabi Univ.)
Dr. Gurnek Singh (Head Dept. Ency.Sikhism Punjabi Univ.)
Dr Kirpal Singh (Former Prof. Punjabi Univ.)
Dr. Pal Singh Purewal (Edmonton)
Dr. I J Singh (New York)
Dr. Balwant Singh Dhillon (Head, G. N. Studies, GNDU)
Dr. Gurmail Singh Sidhu (CSU Fresno)
Dr. Sukhminder Singh (Prof. Santa Clara Univ.)
Dr. Surinder Singh Sodhi (Fmr Prof. Halifax Univ.)
Dr. Atamjit Singh (CSU San Jose)
Dr. Kulbir Singh Thind (California)
Dr. Sukhbir S Kapoor (World Sikh Univ., London)
Dr. Jasbir Singh Mann (California)
Dr. Gurbax Singh Gill (Fmr. Dean Agr. Univ. Ludhiana)
Dr. Balkar Singh (Fmr. Prof. Punjabi Univ)
Dr. Jodh Singh (Pbi Univ)
Dr. Mohinder Kaur Gill (New Delhi)
Dr. Gurcharan Singh (New York)
Narinder Singh (Ottawa, Author of Canadian Sikhs)

CONTACTS:

Dr. Jasbir Singh Mann, 714 895 1774, jasbirmann@aol.com
Satnam Singh Johal, 604 307 3800, sjohal@telus.net
Dr. Gurcharan Singh, 516 993 6221, hfoundation@yahoo.com
Dr. Kulbir Singh Thind, 510 386 5033, drksthind@yahoo.com
Gobinder Singh Randhawa, 416 276 5303,
Paramjit.Dhillon@ch2m.com
Dr. PS Ajrawat, 301 590 0609, dr.ajrawat@khalistan.net

For More Information Visit www.sikhpoint.com
Click Events and Search by Religious Category

Following May Be Ordered From The Sikh Center Roseville, 201 Berkeley Ave, Roseville, CA 95678

CDs: (1) ‘Sikh Di Pachhaan’ Free 23 hr CD on 25 topics answering most commonly asked questions about Sikhi on the basis of Gurbani by Prof. Darshan Singh Khalsa (Ex-Jathedar): Interfaith Charities, 1540 Barton Road #222, Redlands, CA 92373. www.interfaithcharities.org

(2) Gurbani-CD Free by Dr. Kulbir Singh Thind, MD, 3724 Hacienda Street, San Mateo, CA 94403, USA

Books by Gurbakhsh Singh Kala Afghana available from Sikh Center Roseville:

1. Seven volume set of “Bipran Ki Reet Ton Sach Da Maarag” Bheta U.S. \$ 10.00 **per volume.** (May be ordered individually)
2. One volume “Maas Maas Kar Moorakh Jhagre” Bheta U.S. \$ 10.00 **(Temporarily out of stock)**
3. Bachittar Natak– Bheta U.S. \$10.00. **Note: Items 1,2, and 3 combined please add U.S. \$ 10.00 for postage. For individual volumes please add \$3 for postage.** Please make checks payable to [KTF of N.A. Inc.](http://www.ktf.org)

Books by Gurbakhsh Singh Kala Afghana available in India:

4. Harmeet Singh 768, Chabi Ganj, Kashmiri Gate, Delhi-110006. Tel: 011-22153616, 23974543
5. Giani Surjit Singh Missionary. 44, Mehar Chand Market, Lodhi Colony, New Delhi- 110003. Tel: 011-24621245, 24652977
6. Inderbir Singh H. No. 4321 A, Gali No. 4, Ranjitpura, P.O. Khalsa College, Amritsar. Tel: 98146-45805, 0183-2228572
7. Jasbir Kaur w/o Kehar Singh, Chandigarh, Tel: 0172-793920, 94171-06213

Others Books available from Sikh Center Roseville:

8. Sikh Religion and Christianity, author G.S. Sidhu, UK.] Bheta \$5.00 including postage
9. Sikh Religion and Islam, authors G.S. Sidhu and Gurmukh Singh, UK.] for both
10. Teaching Sikh Heritage To The Youth, author Dr. Gurbakhsh Singh. Bheta \$5.00, including postage. For bulk copies please write to Canadian Sikh Study and Teaching Society #108, 1083 SE Kent St. Vancouver, B.C. V5X4V9, Canada.
11. “Sikhs in Hisotry” by Dr. Sangat Singh, Paper Back, Bheta \$10.00, Hard Back, Bheta \$15.00, including postage.
12. Gurbani CD and SGPC publications **FREE.** We pay the postage.
13. ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨਿਰਣੈ, ਰਿਆਨੀ ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਅੰਬਾਲਾ॥ Bheta \$10.00 including postage

Books and CDs available from other sources:

10. **SHABAD GURU CD**, Contains SG Search Software, SGGs Darpan, Mahan Kosh, Gurbani Files of Gurbani CD.<hargopal@hotmail.com
11. Being and Becoming a Sikh, by Dr. I.J.Singh, 2414 Capri Place, North Bellmore, NY <ijsl@nyu.edu> \$15.00 US Incl. Postage
12. The Divine Truth & The Spiritual Power, by Harsimran Singh, 139 Glen Street, Glen Cove, NY 11542, www.divinepower.org
13. Avtar Singh Dhami, 3336 Bridge Road, Hayward, CA 94545. Religious bks. Dr. Sahib Singh’s ‘SGGS Darpan’ www.gurugranthdarpan.com
14. Jap, the essence of Nankian Philosophy, Institute for Understanding Sikhism, 4418 Martin-Plouffe, Laval, Quebec, Canada, H7W 5L9, E-mail: Sikhism@chahal.info, Phone: 450- 681-1254 Price: Canadian: \$20, US \$15, UK Pounds:10
15. Guru Granth Sahib- French Translation: Jarnail@sympatico.ca
16. ‘Thus Says Sri Guru Granth Sahib’, Revised and enlarged edition. Please send a self addressed envelope of size 9X12 with postage of \$ 1.42 and a donation of minimum \$5 check in favor of Sikh Center Orange County, To Sawan Singh, 10561 Briar Lane, Santa Ana, Ca 92705.

Your kind donations are used to print religious literature and this Bulletin.

Khalsa Tricentennial Foundation of North America Inc.
 The Sikh Center Roseville
 Gurdwara Sahib Roseville
 201 Berkeley Ave
 Roseville, CA 95678

Address
 Label
 Here

If you do not wish to receive this bulletin, please write ‘do not mail’ across the label and return to sender.
 If you wish for someone else to receive it, please provide us with their mailing address. Thank you.